

ფანჯარა

იტალიური ქროსვორდი

რომელიც ხდება სულ უფრო პო. ულარული!

(83.12)

დასკვნითი - მერვე ბურის

ქროსვორდი

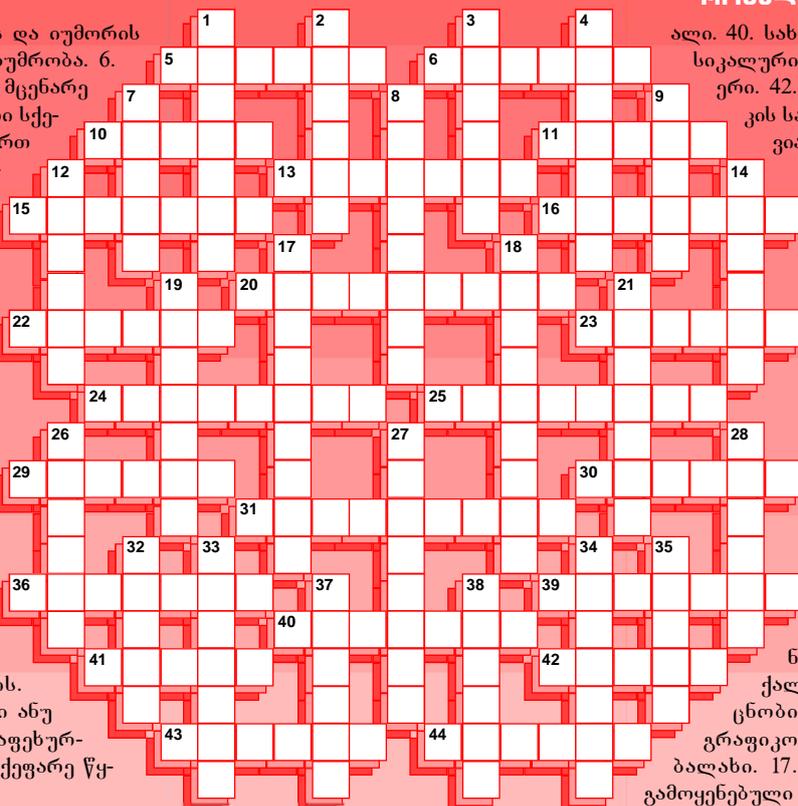
რომელიც ჩვენს ქროს-ჩაბიონს გამოავლენს

სიხეხიული

ქროსვორდი

რომელიც თქვენზე გაკეთ

თარგმანად: 5. ირონიის და იუმორის ერთდროულად შემცველი სუმრობა. 6. წარმართთა თაყვანსაცემი მცენარე ან ცხოველი. 10. მღერობითი სქესის წარმომადგენელი ერთ-ერთ ქართველურ ენაზე. 11. მღინარის ჩანგრეული ნაპირი. 13. ასე ვთქვათ, „დაუსრულებელი“ სუბიექტის გასაღანძლი სიგყვა დასავლელქართველთათვის 15. ვეშაპებზე სანადირო მოწყობილობა. 16. ნაბეჭდი პროდუქციის განსათავსებელი მოწყობილობა. 20. საფარჯიშო იარაღი. 22. სახის სიწითლე. 23. ფრანგი იმპრესიონისტი. 24. მოვალე ანუ ვინ? 25. ძველინდოელი პოეტი და დრამატურგი. 29. სამღვარი, მიჯნა - ძველქართულად. 30. შეგვეის სახესხვაობა. 31. ვინაა ქართველი საქართველოსთვის. 36. ძალიან ძველი ანუ როგორი? 39. საფეხურებად გადმომჩქეფარე წყ-

ალი. 40. სახელმწიფო აფრიკაში. 41. მუსიკალური ნაწარმოების რიგითი ნომერი. 42. სამხრეთ-დასავლეთ აფრიკის სახალხო ორგანიზაცია (აბრევიატურა). 43. XX საუკუნის გერმანელი დრამატურგი. 44. საბჭოეთის ყველაზე პრესტიჟული „სასაფლაო“.

შედეგად: 1. ქალაქი ჩრდილო-აღმოსავლეთი ჩინეთში. 2. ავსტრიელი ექიმ-ფსიქიატრი, ფსიქოანალიზის შემქმნელი. 3. მამაკაცის თმის კონფიგურაცია. 4. მაგიური დანიშნულებით აღჭურვილი საგანი. 7. ეკლესიამონასტრების შემოქმედელთა სახელების დასაფიქსირებელი წიგნი. 8. მე-2 მსოფლიო ომისდროინდელი ცნობილი საბჭოელი მხედართმთავარი, არმიის გენერალი. 9. წარწერიანი ან ნახაგიანი ქვის ფილა. 12. ქალაქი ვიეტნამში დაბადებული ცნობილი ფრანგი მხატვარი და გრაფიკოსი. 14. ერთგვარი საკვები ბალახი. 17. ასტრონომია-გეოდეზიაში გამოყენებული ძველებური კუთხსაზომი ხელსაწყო. 18. ქალაქი-პორტი საბერძნეთში, კუნძულ კრეტაზე. 19. 2750 წლის ძველმეზოზოური ქალაქი. 21. ნარნარა ბგერის მეთრე სახელი ლინგვისტიკაში. 26. ხე ნუნუ გაბუნას ერთი პოპულარული სიმღერისა. 27. შუა საუკუნეების გერმანელი დრამატურგი, ავტორი პიესისა „მშვენიერი ქართველი ქალი“. 28. უსაფუაროდ გამომცხვარი პური. 32. ლექსის შემადგენელი ნაწილი. 33. საწყალოსნო-საგრანსპორტო საშუალება. 34. მღვის იშვიათი არქტიკული ცხოველი დელფინების ოჯახისა. 35. ყირაფის სახეობა. 37. შამპანიურის აკაბრეიანობის განმსაზღვრელი რამ. 38. უზრდელი და უკადრისი ანუ როგორი?

ღვიწღი

მარლან დიბრისი
რუბრიკით - მსოფლიო
ქროს 50 ქალღმერთი
 გამოშვება №31 (თ-3 გვ.)

სქანდინავიური

ქროსვორდები (თ-8-9 გვ.), რომელთა შედეგანუი კვლევას არ უყავთ ბადალი „ფანჯარის“ ქროსვორდისგან

ყველაფერი პირველი

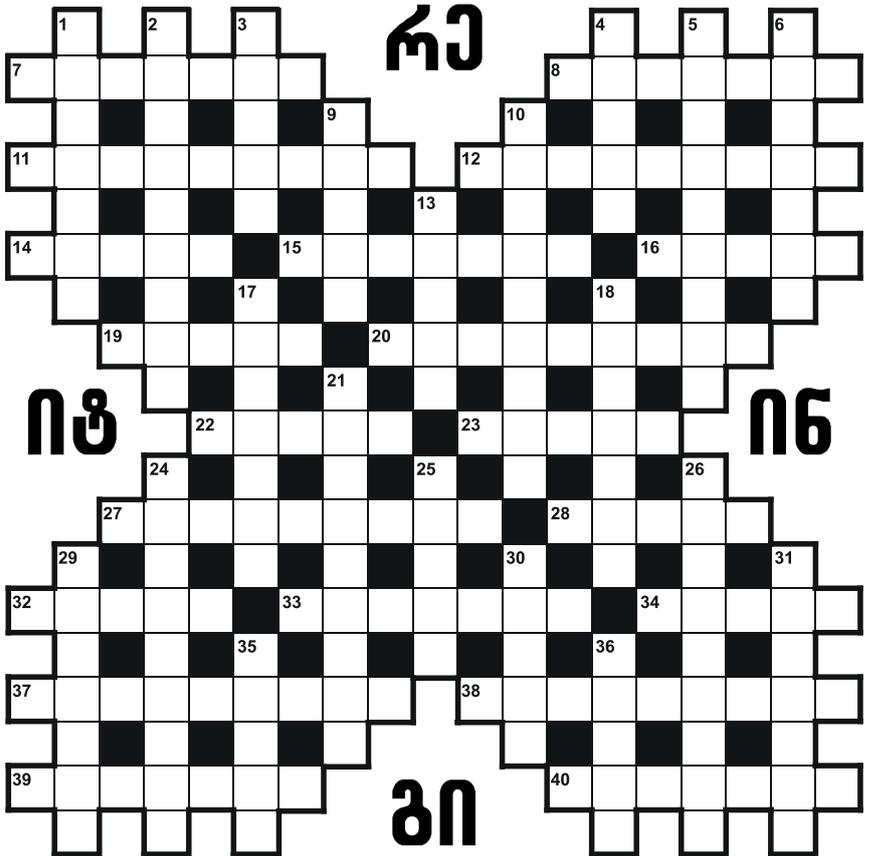
17 ამინდის პროგნოზი

პირველი ინფორმაცია ამინდის შესახებ გვხვდება 1692 წლის 14 მაისით დათარიღებულ ყოველკვირეულ გამოცემაში *A Collection for the Improvement of Husbandry*. ოღონდ ეს იყო არა პროგნოზი ამინდისა და გახლდათ მხოლოდ ინფორმაცია გასული კვირის მეტეოროლოგიური მოვლენების შესახებ, რის საფუძველზედაც მკითხველს თავად უნდა შესძლებოდა დასკვნების გამოტანა მომავალი დღეების გემპერაგურისა და ნალექების თაობაზე. მიუხედავად არამეცნიერული მიდგომისა, ამ რუბრიკამ მალე მოიხვეჭა პოპულარობა, ხოლო თავად იდეა ამინდის პროგნოზირებისა 1717 წელს გამოცემულ გაზეთ *Monthly Weather Paper*-ში მიიღო სისრული ჩამოყალიბდა. ეს გამოცემა იყო ფაქტურად ნარევი ასტროლოგიისა და მეტეოროლოგიისა და ამდენად შორს იდგა ჰუმანიტეტისაგან, მაგრამ მაინც მნიშვნელოვან ეტაპად ითვლება მეტეოროგნოზირების საკითხში.

მეტეოლოგად ზუსტი და მეცნიერული პროგნოზების გამოქვეყნება დაიწყო 1848 წლის 31 აგვისტოდან ჩარლზ დიკენსის გაზეთ „დეილი ნიუსში“; ყოველ დილით, ცხრა საათზე მრავალრიცხოვანი მეტეოსადგურები ადგენდნენ ამინდის სათანადო პარამეტრებს და ინფორმაციას ავზენდნენ ლონდონში, სადაც გრინვიჩის სამეფო ობსერვატორიის თანამშრომელი ჯეიმზ გლეისერი ანალიზს აკეთებდა მთელი დიდი ბრიტანეთის ამინდის შესახებ და დასკვნებს გაზეთში ავზენიდა. 1861 წლის ექვს თებერვალს ადმირალმა რობერტ ფიტიომ, რომელიც მეტეოროლოგიის ინსტიტუტსაც ხელმძღვანელობდა, დაიწყო სათანადო ინფორმაციის გავრცელება იმ გემებისათვის, რომლებიც ზღვაში იმყოფებოდნენ.

პირველი რადიოპროგნოზი გადაიცა 1921 წლის 3 იანვრს ვისკონსინის შტატის უნივერსიტეტის რადიოსადგურით; მანამდე ამინდის პროგნოზს მორგებს ანბანის საშუალებით ავრცელებდნენ.

პირველი ტელეპროგნოზი კი გადაცემულ იქნა ბიბი-სის მიერ 1949 წლის 29 ივლისს.

1. რა გვარია ჩვენს „რეიგინგზე“ შემომღარი ქალბატონის მეუღლე? (4) 2. ჩამთარში გამოსადეგი სითხე ავტომობილისათვის (4). 3. „სინდელის“ ერთ-ერთი განმსაზღვრელი სიტყვა (2). 4. ჩვენი ნიჭიერი კარიკატურისტი და მომღერალი (3). 5. სიტყვების თამაშზე, მათს მონაცვლეობაზე დაფუძნებული ხუმრობა (5). 6. მეფე სალთანის ვაჟიშვილი პუშკინის ცნობილ ზღაპარში (7). 7. ანდემში მოზინადრე ლამას მსგავსი წყველნიქოსანი პირუტყვი (8). 8. 70-80-იანი წწ თბილისის „დინამოს“ ერთ-ერთი დიდებული ფეხბურთელი (1). 9. ადრე „ეს“ ხშირად ამშვენებდა ქსოვილს (2). 10. ჩვენს „რეიგინგზე“ შემომღარი ქალბატონის პარტნიორი ფილმში „მორი“ (4). 11. პროფესორი, რომელმაც თავი მოიკლა იმის გამო, რომ ფანჯარაში შემოდგმული ყვავილის ქოთანს ვერ დაინახა (6). 12. იგალიელთა ერთგული გმირი (3). 13. ჩვენს „რეიგინგზე“ შემომღარი ქალბატონის გვარ-სახელის შემადგენელი ნაწილი (6). 14. „ბარათის“ სახესხვაობა თანამედროვე საქართველოში (6). 15. საფრანგეთის ერთ-ერთი დეპარტამენტი (9). 16. ძველებური მუსიკალური ინსტრუმენტი (5). 17. ერთ-ერთი უპირველესი რაინდი ბერძნული მითოლოგიისა (5). 18. ალექსანდრე ჩაიკოვსკის რომანი-ეპოპეა (7). 19. დავით გოგიბედაშვილის ერთდროს არსებული გადაცემა (4). 20. დარსკვლავებთან, მნათობებთან მისტიკურად დაკავშირებული ანუ? (8) 21. ცენტრს მოშორებული რეგიონი (3). 22. სკანდინავიური მითოლოგიის გოლიათი არსება (9). 23. ქალაქი იაპონიაში (3). 24. ქალაქი აშშ-ს მერილენდის შტატში (6). 25. ჩვენი ამირანის ერთ-ერთი მძა (5). 26. ასეთი ჭები და წყლებიც არსებობს (6). 27. სოფელი კასპის რაიონში, ერთ-ერთი უძველესი საეპისკოპოსოს ცენტრი (7). 28. 80-იანი წწ ბრაზილიის ფეხბურთელთა ნაკრების თავდამსხმელი (6). 29. ძველბერძნულ ქალაქებში უმაღლესი თანამდებობრივი პირი (10). 30. ავტორი ცნობილი რომანისა „მანონ ლესკო“ (5). 31. ჩვენ მისი არაფერი გავგებება, მაგრამ „ასეთი“ მარკეტინგიც არსებობს (6). 32. ასე უთქვამთ, ხელოვნური გამოქვეპული (10). 33. შემნახველ საღაროში (ბანკში) შეგ-

ანილი ფული (4). 34. ჩვენს „რეიგინგზე“ შემომღარი ქალბატონის სამშობლო (8). 35. ეს „ცნება“ დაკავშირებულია მოძრა ან შეგუებული სითხეებთან და აირებთან (2). 36. ეს სახელი პქვია მსახიობს, რომელიც პენელოპეს როლს ასრულებს მისხალკოვ-კონჩალოვსკის ფილმში „ოდისეისი“ (10). 37. საფრანგეთის ისტორიული რეგიონი (5). 38. ადრე, კომუნისტებისას ასეთი განსაზღვრება პქონდა პირთამდე გაპილპილებულ ლუდის კათხას (5). 39. რუსი მსახიობი მამაკაცი, ანდრე ბოლკონსკის მამის როლში ფილმში „ომი და მშვიდობა“ (9). 40. ნამდვილი გვარი იგალი ელი პორნოვარსკვლავ ჩიხოლინისასი (7).

1	21
2	22
3	23
4	24
5	25
6	26
7	27
8	28
9	29
10	30
11	31
12	32
13	33
14	34
15	35
16	36
17	37
18	38
19	39
20	40

01-50 ქ. - შეუფასებელი
 51-90 ქ. - დაბალი შედეგი
 91-130 ქ. - საშუალო შედეგი
 131-170 ქ. - ოსტატური შედეგი
 171-200 ქ. - დიდოსტატი ხართ!
 201-224 ქ. - ბრავო, მაესტრო!
 225 ქ. - ფანტასტიკა!!!!
პასუხები - მე-17 გვერდზე

18 დენთი

დათი ჯარ კიდე XI საუკუნეიან იყო მხოლოდ რინეთში. როგორც ჩანს, ის შემთხვევით აღმოაჩინეს ალქიმისტებს, რომლებიც უკვდავების ელექსირს ეძებდნენ. ერთ ძველჩინურ ხელნაწერში კი (დაახლ. 850 წელი) უკვე ლაპარაკია იმაზე, თუ რა საშიშროებას წარმოადგენს გოგირდისა და ნახშირის ნარევი.

დათი პირველად სამედიცინო მიზნებისათვის გამოყენებულ იქნა 919 წელს; ჩინელი მხედართმთავრები მას „ცეცხლოვან ისრებს“ უწოდებდნენ და ეს მოხდა ეპოქებში გამოვლილი თოფებისა და ზარბაზნების წინაპარი იყო.

19 კოლაროიდი

„კოლაროიდი“ ბიონ ფოფოპაპაზი 1947 წელს შექმნა ამაერიკელმა ედვინ ლენდმა. კამერის შიგნით მან მოათავსა მიკროლაბორატორია, რაც საშუალებას იძლეოდა ერთ წუთში შაფთეთრი ფოტო მიეღო მას.

„კოლაროიდი“ ბიონ პირველი ფარავი აპარატის გამოშვება დაიწყო 1963 წლიდან. ჩვენს დროში პოლაროიდული ფოტოს მიღება სულ რამოდენიმე წამში შეიძლება.

„ბიხაროდე...“
 ამ უკანასკნელ ხანს ჩვენს ენაში ახალი გამოთქმა გამოჩნდა - „**მაპარი ვაჟი!**“
 ნუ დაგოვებთ უყურადღებოდ!

Marlene Dietrich

ნამდვილი სანალი და გვიანი - მარია მაგალანა ფონ ლოვი

დაიბადა 1901 წლის 27 დეკემბერს გარდაიცვალა 1992 წლის 6 მაისს

დაბადებით გერმანელი, პასპორტით ამერიკელი და მსოფლმხედველობით პარიზელი...

იგი 50 წლის ასაკის შემდეგაც გასაოცარი სილამაზით გამოირჩეოდა...

მარლენ დიეტრიხს ტიპურად პოლიველური სახე, მაგრამ **პრაპოლინოვარი ღიმილი** ჰქონდა, თუმცა მთავარი მისი ღირსება მაინც ფანჯარაგორის მშვენიერების ფეხები იყო, რის გამოც ამ ქალბატონს პოლიველში მეგასახელად - **The Legs** - უწოდეს.

საოცარია, მაგრამ, მგონი, არ არსებობს არცერთი ფოტოსურათი, სადაც მარლენ დიეტრიხი ცუდად გამოიყურება. საოცარი კი იმიტომაცაა, რომ საქვეყნოდ იყო აღიარებული დიეტრიხის არა-ფოტოგენიურობა. უბრალოდ იგი ამაშიაც პროფესიონალი გახლდათ და მშვენიერად ესმოდა, თურა დიდი მნიშვნელობა აქვს გადაღებისას განათებას და ყოველთვის თავად ხელმძღვანელობდა გადასაღებ მოედანზე ამ საქმით დაკავებულ პერსონალს. მის პორტრეტებზე სინათლე ყოველთვის შემოდან ქვემოთ ეცემა, რაც მისი მაღალი შუბლის კარგად წარმოჩენის საშუალებას იძლეოდა და პორტრეტის რაღაც იდეალად, ამოუცნობ ხასიათს ქმნიდა. დიეტრიხის თავანისმეცემლებს დიდ სიამოვნებას მიანიჭებს ერთ-ერთი მისი ადრეული ფილმი, რომელიც გადაღებულ იქნა რამოდენიმე წლით ადრე. ვიდრე მას იპოვიდა და მეგა-ვარსკვლავად აქცევდა კინორეჟისორი ჯომეფ ფონ შტერნბერგი. შეიძლება ნაძღვეის დადება, რომ მარლენს იმ ადრეულ ფილმში ვერაჟინ იცნობს, რადგან იმ პერიოდში იგი ჩაპუკუტუნებული, რიგითი დასახლის მისი გამოირჩეოდა და ეს უკანასკნელი მთელ ძალას იმაზე ხარჯავდა, რომ ნამდვილი ქალის გარეგნობა ჰქონოდა, მაგრამ არ იცოდა, როგორ მიეღწია ამისთვის.

...ის ფონ შტერნბერგმა იცოდა.

ამ რეჟისორმა მალევე გაიზარა, თუ რა შესაძლებლობანი იმალეოდა ამ კარგად განათლებულ, გოეთეს მეპირად მცოდნე, ფრანგულად უმაღლეს მოლაპარაკე, როიალზე შესანიშნავად დამკვირვებელ ქალში, რომელსაც ყველაფერთან ერთად „დასახ-

ლისის“ ფენომენალური იმიჯიც ჰქონდა. ფონ შტერნბერგმა მერლინს დიეტა დაუნიშნა და ქალმა მოკლე ხანში 15 კილოგრამი დაიკლო; გააგზავნა სტომატოლოგთან და სიბრძნის ოთხი კბილი ამოაძრობინა (რათა გამოკვეთილი ყვრიმალეები ჰქონოდა და მრგვალი სახე ისე დაჰგრძელებოდა, რომ დახვეწილება და არისტოკრატიულობა შეეძინა). სწორედ ამ რეჟისორმა შექმნა განათების ის პრინციპიც, რაც შემოთ ვახსენეთ და რასაც დიეტრიხის გარეგნობის წარმოჩენა საოცარი ეფექტურობით შეეძლო.

მისი პირველი ნაბიჯი იმ გრიუმფისაკენ, რითაც მსოფლიო მოაჯალოდა, იყო ფილმი „ცისფერი ანგელოსი“. სცენარს საფუძვლად ჰენრიხ მანის რომანი „პროფესორი უნრაგი“ დაედო. დიეტრიხი აქ მსუბუქი ყოფიქცევის ქალლოლა-ლოლას თამაშობდა, რომელიც ღუპავს გიმნაზიის ერთ პატიოსან პროფესორს. როცა რეჟისორის დაქინებით გადასაღებ მოედანზე დიეტრიხი გამოიძახეს, მას გერმანული და მსოფლიო კინოს იმდროინდელი ვარსკვლავი ემილ იანინგის დახვდა იქ. სასიხვი გადაღებების დასრულების შემდეგ იანინგსმა განაცხადა: „ამ ქალს თვალების ისეთივე ბუნდოვანი გამომეგყველება აქვს, როგორც იმ ძროხას, რომელიც მშობიარობას იწყებს“. ფონ შტერნბერგს გიგანური ძალისხმევის გათვალისწინებით დასჭირდა, რათა დაეთანხმებინა პროდიუსერები, რომ როლზე სწორედ დიეტრიხი დაემტკიცებინათ. დიეტრიხს ამ ფილმიდან ჰონორარის სახით მარლენს სულ რაღაც 5 000 დოლარი ერგო, თუმცა ეს ათჯერ მეტი იყო იმაზე, რასაც იგი თეატრში შესრულებული ეპიზოდური როლებიდან იღებდა.

მარლენის სამსახიბო სტილიც სწორედ ფონ შტერნბერგმა განსაზღვრა. ბეწვეული, ძვირფასეულობა, განზე შემოგმასნილი სამოსი და მამაკაცური გარდერობი - აი, ის სიახლე, რამაც 30-იანი წლების ქალთა მოდაში **რეპოლუციის მოახდინა**.

ფილმ „მარკოპო“ გამოჩენის შემდეგ, სადაც მარლენი ფრაკით, შარვლითა და ცილინდრით იყო შემოსილი, მთელი მსოფლიოს ქალებს რაგომდაც მამაკაცური ტანსაცმლის გარება მოესურვა უცებ. ეს ფილმი უკვე მარლენის „პოლიველურ ეპოქას“ განეკუთვნება და მისი გადაღებები სკანდალით დაიწყო, რადგან დაწყებისთანავე მის შეწყვეტას აპირებდნენ. როცა პირველი გადაღებული კადრები პროდიუსერებს აჩვენეს, ისინი აღმოუთქვამდნენ მარლენის გერმანულმა აქცენტმა - იგი ისე წარმოთქვამდა მოგ ინგლისურ სიტყვას, რომ მოგ პროდიუსერს გულიც კი შეუღონდა. აქ კვლავ ფონ შტერნბერგმა იმარჯვა, მთელი თავისი პროფესიონალიზმის გამოვლენა დასჭირდა ამ რეჟისორს და არც შემცდარა. როგორც კი გამოვიდა ფილმი ეკრანებზე, მარლენ დიეტრიხი ამერიკის უპირველეს ვარსკვლავად იქცა. მასთან ნაცნობის გაბმას ყველა ცნობილი ადამიანი ნაგრობდა. მილიონერები მის ფურხით მილიონებს ყრიდნენ. კრიტიკოსები მას დიტირამბებს უთხზავდნენ, თუმცა გადასაღებ მოედანზე მას კვლავ

მსოფლიო კინოს 50 ქალღმერთი გამოშვება №31, ნაწილი პირველი

ერნესტ ჰემინგუეი
წერდა:

**„მას სხვა არაფერი
რომ არ ჰქონოდა,
გარდა ხმის, იგი
მაინც დაიპყრობდა
ვეროუასსა და
პეპერიკას!“**

**2001 წლის 27 დეკემბერს
მას, მსოფლიო კინოს
ლამაზად დაბადებულად
100 წელი უსრულდება.
აქვსაბარეშა, რომ
მთელი მსოფლიოს
პრინს ლიხსულად
აღნიშნავს ამ თარიღს;
მისი დახვეწილი სანის
ნაკითხვი კვლავ
დაამოწმებენ გაზომებ-
ის პირველ გვირგვინს,
მის სიმღერებს მაინს-
სენებზე გალავიზიანასა
თუ რადიოში...
...და არ იცნება მხოლოდ
ის თეოფორინაჰაჰაჰი,
რომლებიც არტ დროს
საში მის სანულს
ნერდენს!...**

უხდებოდა ასეთი ფრამების მოხმენა - „იდექი მანდ და არ გაინძრე, ქალო!“, „ეი შენ, გაზაღდე მხრები და დაგვეჩახე!“ „გარკვევით ილაპარაკე, გერმანელო!“... ერთადერთი კომპლიმენტი შეიძლება ასეთი ყოფილიყო: „არა უშავს, რაღაც გამოვიდა...“

***
ომამდელი კინომსახიობები ბევრად უფრო მეტ შესაძლებლობებს ფლობდნენ, ვიდრე ახლანდელი ვარსკვლავები. მათ ნამდვილად შეეძლოთ ცეკვაც და სიმღერაც და ამ მხრივ არც მარლენ დიეტრიხი ყოფილა გამონაკლისი. იგი **გერმანული კაბარეჟის სულიანობით** გაედენტოდა, ყოველთვის კარგი გექცით აღჭურვილ სიმღერებს მღეროდა, რაშიც ზომიერად იყო განაწილებული ყველაფერი: სატირაც, პოლიტიკაც, ვნებებიც და ფრიველურობაც. მისმა ოდნავ სრინწიანმა, სექსუალურმა ხმამ ალგაცემაში მოიყვანა თვით ერნესტ ჰემინგუეი, რომელმაც აღნიშნა, რომ მხოლოდ სიმღერით შეძლებდა ეს ქალი ევროპისა და ამერიკის დაპყრობასო.

***

დიეტრიხმა პირველად რომ გადასერა ოკეანი და ამერიკის მიწაზე ფეხი რომ დადგა, პირველი გრძნობა შიში იყო. მას ეშინოდა, რომ ა ქვეყანაში დაიკარგებოდა, სადაც ადამიანები მის სახელსაც კი ვერ წარმოთქვამდნენ სწორად.მას ახალი ფსევდონიმის მოფიქრება კი უნდოდა, მაგრამ ფონ შტერნბერგმა არ მისცა ამის უფლება და დაარწმუნა, რომ მალე მისი გვირი ძალზედ პოპულარული გახდებოდა, მიუხედავად იმისა, სწორად წარმოთქვამდნენ მას თუ არა. შტერნბერგი აქაც არ შემცდარა. ორიოდე წელიწადში ახლად დაბადებული ამერიკელი გოგონების უმრავლესობას **სანულად მარლენი** ერქვა.

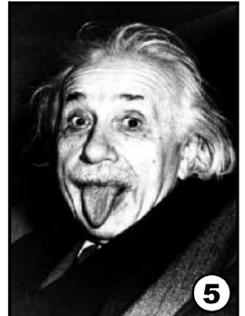
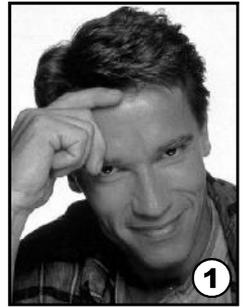
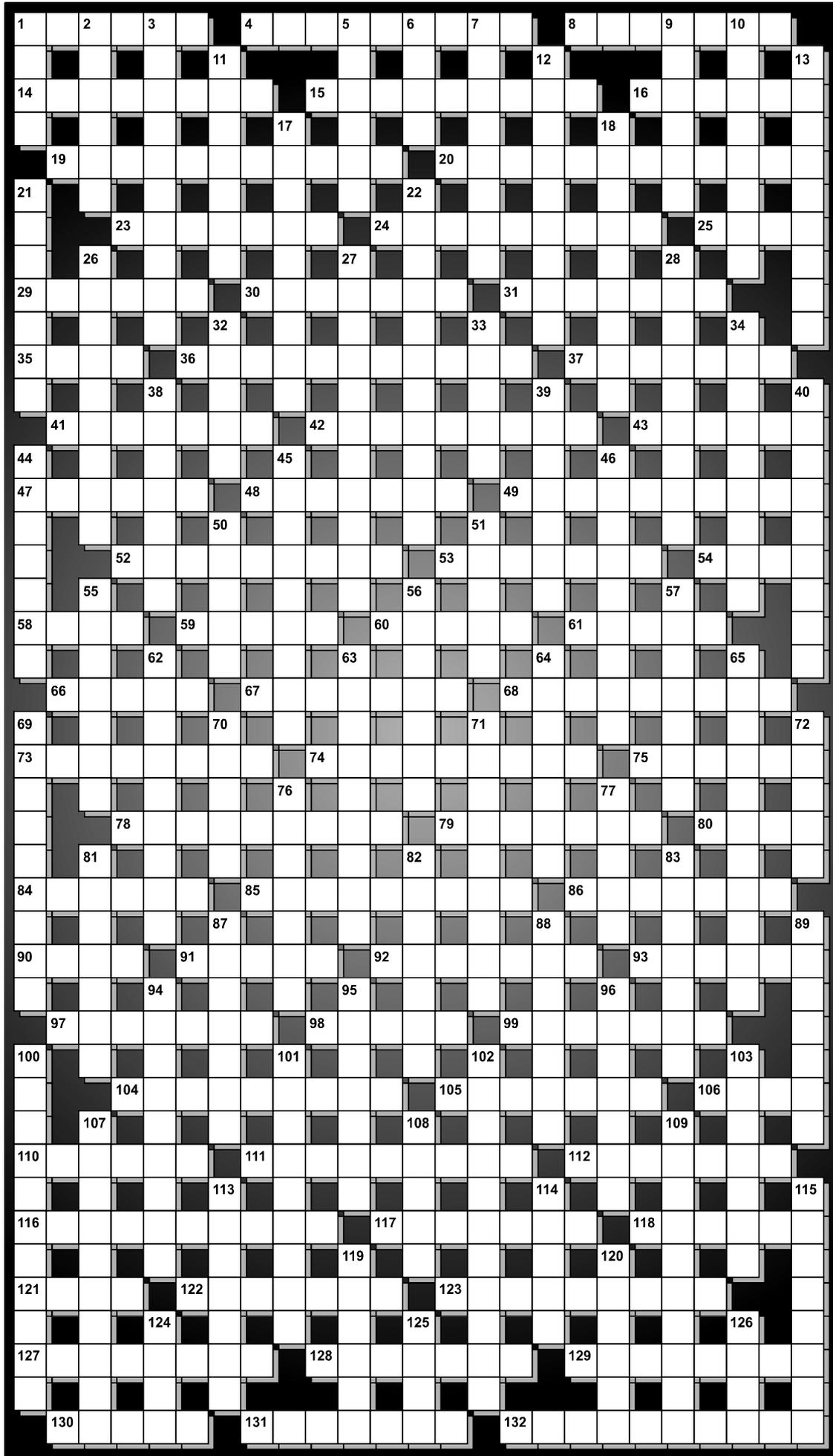
სხვათა შორის „მარლენი“ დიეტრიხმა თავად დაირქვა 13 წლის ასაკში, როცა თავისი ორის სახელიდან - მარია მაგალანადან - ერთი შექმნა. *(გავრძელება იქნება)*

თარაზულად: 1. რომელი ფარფლფეხიანი ბუქმწოვარა აერთიანებს მღვის კურდღელს და მღვის ლომს? 4. ესპანეთი იყოფა 50 პროვინციად და 17 ავტონომიურ ოლქად... აქ ერთერთი ავტონომიური ოლქთაგანი ჩაწერეთ. 8. საბჭოეთის ეპოქაში მოღვაწე ფერმწერი და გრაფიკოსი ავტორი ფერწერული გილოებისა „პეტროგრადის დაცვა“, „მომაგალი მფრინავები“ და „სევასტოპოლის დაცვა“. 14. ლათინური ენის სიტყვა, რომლითაც იყვება 50-ე ფსალმუნი და რომელიც არის ჰაინრიხ ჰაინეს ცნობილი ლექსის სათაური. 15. რუსთველისეული პერსონაჟი. 16. მახლობელი აღმოსავლეთის ერთ-ერთი უძლიერესი სახელმწიფო ძვ. წ. IX-VI სს-ში, რომლის წარმომადგენლებიც თავის ქვეყანას „ბაბილონს“ უწოდებდნენ. 19. რაიმე გეგმის მხარდებელი პირი. 20. **ნილით ფოტო №1.** 23. ოლიმპიურ მოძრაობაში მეტად პოპულარული შენადნობი. 24. როგორი შეიძლება იყოს განვლილი და წარსულში დარჩენილი ამავე თუ დროება? 25. რა გვდება ძირითადად შიგნიდან ერთ გამოხატულებაში? 29. ის, რაც ელიბოს ქონების 90%-ს შეადგენს ერთ ქართულ ფილმში. 30. ალბათ, მოასწარით უკანასკნელ ხანს მეტად პოპულარული ფილმის, „ვერტიკალური მღვარის“ ნახვა... აქ მათაა სისგემა გაიხსენო, სადაც ხდება უმთავრესი მოქმედებები ამ ფილმში. 31. სიტყვა, რომლითაც ფრანგები უსახლკარო მაწანწალებს მოიხსენიებენ. 35. ლომის აღმშრელი ცხოველი. 36. რაიმე მოქმედების შეთანხმება და ურთიერთშეფარდება, ანუ რა? 37. იგივეა, რაც ჩიკორი. 41. ჰერაკლეს მიერ აღმარცხებული გოლიათი ძველ ბერძნულ მითოლოგიაში. 42. (უკაცრავად!) უკანონოდ მობილი შეილი. 43. სწრაფ კვებაზე დაფუძნებული სამოგადობრივი კვების ობიექტი. 47. ბუნების მძლავრი ძალა, ანუ რა არის ქარიშხალი თავისი არსით? 48. როგორი შეიძლება იყოს განად დიდი და მოხდენილი აგებულების ადამიანი? 49. საღვთო რომის იმპერატორი XIV-XV საუკუნეების მიჯნაზე. 52. თუ ცხენთა შეჯიბრებაზე მხოლოდ ლურჯა ცხენი დაიშვება, რა დაიშვება ლექსთა შეჯიბრებაზე? (გალაკტიონის პოემაში, რა თქმა უნდა). 53. სოფელი ცაგერის რაიონში. 54. როგორი მუსიკოსის ცხოვრება აღწერა ვლადიმერ კოროლენკომ? 58. ერთერთი ქართული კინობდლთაგანის სახელი. 59. თვალის შემადგენელი ნაწილი. 60. რიო-დე-ჟანიროს კარნავალთან დაკავშირებული ცეკვა. 61. ჩეხური წარმოების მსუბუქი ავტომობილი. 66. ვალში დატოვებული ნივთი. 67. როგორი შეიძლება იყოს მშეთუნახავი მღაარებზე? 68. წიგნის თითოეული ნაბეჭდი თაბახის პირველ გვერდზე დასმული ციფრი, რომელიც საჭიროა აკინძვისთვის საორიენტაციოდ. 73. ფოლადის კარკასი რკინაბეგონის კონსტრუქციებში. 74. სევასტოპოლის ადგილას მდებარე უძველესი ისტორიული ძეგრი. 75. რა ჰქვია სილვერსტონს? (სილვერსტონი ვინაა თქვენ გაიხსენეთ). 78. **ნილით ფოტო №4.** 79. მსოფლიოს 1986 წლის ჩემპიონატის მასპინძელი ქვეყანა ფეხბურთში. 80. რუსეთის ჩრდილოეთში მდებარე ნახევარკუნძული. 84. იემუიგების ორდენის დამაარსებელი გენერალი. 85. რამ-ოღენიმე მსხვილი ბანკის გაერთიანება. 86. ჩაღრაძეობა ორი მთის კალთას შორის. 90. **ნილით ფოტო №6.** 91. ვოლგოგრადის, სევასტოპოლის, ოდესის, კიევის, მოსკოვის, ნოვოროსისკის, მინსკის, გულის, მურმანსკის, სმოლენსკის და ლენინგრადის კოლევა. 92. ადამიანი, რომელმაც სოკრატეს ვერბალური მოძღვრება წერილობითი სახით შემოუნახა კაცობრიობას. 93. XX ს ფრანგი მწერალი-ეკსისტენციალისტი, ავტორი რომანისა „გულმღიდა“. 97. რა ჰქვია თაბაგა კოლონკელიძის ციხე? 98. უმთავრესად ქულების დასამზადებლად ხმარებული მაღალხარისხიანი წმინდა ქვია. 99. ერთერთი ცნობილი ბიბლიური წინასწარმეტყველთაგანი. 104. სანგრის თავზე გაკეთებული მიწაყრილი, რომელიც იცავს სანგარში მჯდომს მგრის გყვიებისაგან. 105. (გავიხსენით სკოლაში ნასწავლი ფიზიკა) რა არის $S=V \cdot t$ ფორმულაში S-ით აღნიშნული? 106. ცეცხლის ღვთაება ინდურ მითოლოგიაში. 110. მუსიკალური ნაწარმოებების შესრულების ნელი სკალი. 111. აზრობრივად დასრულებული გექსტის ნაწილი. 112. თითოეული იმბოგანი, ვინც კოლუმბს დახვდა ახალი ქვეყნის ნაპირებთან. 116. დედამიწის შედარების შემსწავლელი გეოდეზიის ნაწილი. 117. გერმანელი ლიტერატურის ისტორიკოსი, კრიტიკოსი, მთარგმნელი და პოეტი, ავტორი ვილჰელმ... (1767-1845). 118. ზომიერი კლიმატური სარგის ვრცელი ველი ჩრდ. ამერიკაში. 121. უკანა განიდან ნაწალავებში წყლის ან სხვა სამკურნალო სითხის შესაყვანი ხელსაწყო. 122. XIX ს მოღვაწე უდიდესი გერმანელი კომპოზიტორი ავტორი გრადოვიისა „ნიბელუნგების ბუქვი“. 123. ქართველი სახელმწიფო მოღვაწისა და განმანათლებელ-ენციკლოპედისტის, იონე ბგონივილის უმთავრესი ნაწარმოები. 127. როგორი აიარა ნეონი? 128. ამერიკაში განთავისუფლებული მონების მიერ შექმნილი სახელმწიფო ჩრდილო დასავლეთ აფრიკაში. 129. მეფე-დედოფლის მხლებლები. 130. ძაღლის მოსაფერებელი სიტყვა. 131. ბერგოლგ ბრეჰტის პიესა ინკვიზიციის მიერ შეწუხებულ იგალიელ ფიმიკოსზე. 132. ავტორი რომანისა „ბალითაბარ კოსა“.

კვლევა: 1. გიგანტების ორთაბრძოლა. 2. რომელი გერმინი დამკვიდრდა შემდეგი ფრანგისაგან მეცნიერებაში - **Light Amplification by Stimulated Emission of Radiation?** (თარგმანი საჭირო არ არის). 3. რუსი სპორტული გელეკომენგატორი. 5. ძლიერი განცდის გამოვლენა, ანუ რა? 6. როგორი შეიძლება იყოს არასამუშაო დღე? 7. ცალკეულად აღებული პიროვნება. 9. რა ერქვა ეროვნებით შერკს, მთამსვლელ თენციზს, რომელმაც რამოლენიმეჯერ დალაშქრა სიმოლუნგმა გამყოლის სტაგუსით? 10. მეფე ლირის ერთ-ერთი ქალიშვილის სახელი. 11. XX ს ინგლისელი მწერალი, არჩიბალდ ჯოზეფ... 12. სახლის მედა ნახევარსართული. 13. რაიმე გამქრალი მოვლენის გადმონაშთი. 17. რა არის ერთი კუბური მეტრის შეთანხმებული ნაწილი? ახლა ერთი კუბური მეტრის მესამედი ნაწილი ჩაწერეთ. 18. პარიზის ცნობილი სასაფლაო. 21. XX ს ამერიკელი მწერალი-ფანტასტი, ავტორი რომანებისა „ქალაქი“ და „გობლინების ნაკრძალი“, კლიფორდ... 22. ჩვენი ახლანდელი შემოსავლების მინისტრი. 26. უკმაყოფილების გამოხატვის ერთ-ერთი ფორმა. 27. მთავარი როლის შემსრულებელი ფილმში „...“. 28. ერთი ავსტრიელი ექიმი-ფსიქიატრის სახელთან დაკავშირებული

მიმდინარეობა ფსიქოლოგიაში. 32. XX ს ორლანდიური ლიტერატურის კლასიკოსი მწერალი, ავტორი რომანისა „ულისე“. 33. რა შეიძლება შეერჭოს ადამიანს ხეზე ხელის ხახუნის შედეგად? 34. როგორი შეიძლება იყოს სიყვარული გარდა ვერტიკალურობისა და ბრუნვალობისა? 38. რა ჰქვია რომის ჰულის საგრფოს? 39. დამხმარე სიტყვა, რომელიც წინ უსწრებს ქვემდებარეს და განსამზღვრავს მის სქესს, რიცხვს და ა.შ. რეგ ინდოევროპულ ენებში. 40. ღონ-კიხოგის ცხენი. 44. რაიმე გამოსახულების ანაბეჭდი ქალაღმე. 45. **ნილით ფოტო №3.** 46. **ნილით ფოტო №5.** 50. როგორი შეიძლება იყოს უხეში და გაუმრღელი ადამიანი? 51. აფრიკის შხამიანი ვეელი ასპიგისებრთა ოჯახიდან. 55. საყოველთაოდ ცნობილი ბანალური და გაცვეთილი ჭეშმარიტება. 56. კანაღაში მეტად პოპულარული დაახლოებით ბალახის პოკვის გიპის თამაში ბურთით. 57. ქალის საცვლის ვიწრო ზონარი. 62. როგორი შეიძლება იყოს დედა? 63. ინგლისელი მხაგვარი და გრაფიკოსი, ჯორჯ კლოდ ლეონ... (1890-1975). 64. ძვ. ბერძნულ მითოლოგიაში სურთი, ვამის ფოთლებით და ფიჭვის გირჩებით შემოსილი დიონისეს კვერთხის სახელი. 65. ცისფერისხლიანი პირი. 69. შაქრითა და ერბოთი შემზადებული ნამცხვარი. 70. ბანქოს თამაში, რომელიც რამოლენიმე წლის წინ ჩართეს ოლიმპიურ სახეობებს შორის. 71. არაპრესტიჟული საკლუბო შეჯიბრი ფეხბურთში, რომლის გამარჯვებულებიც უერთდებიან უეფას თასის ასპარეზობას. 72. პაგარა სამეფო ჯამი. 76. ნიანგებთან მეტად დაახლოებული ფრინველი. 77. სიბუნელის სინონიმი. 81. მღვის ერთერთი დამახასიათებელი თვისება. 82. მხოლოდ რიცხვითი სიდიდით დახასიათებული სიდიდე ფიზიკაში (მაგალითად ენერჯია). 83. წერის უნარის მოშლა. 87. სასწავლო გიპის დაწესებულება აღმოსავლეთის ქვეყნებში. 88. წერილი შთამოშავლობას. 89. კარლო კოლოდის ფიჭვის ბიჭუნა. 94. ჯოდი ფოსტერის კინოპერსონაჟის გვარი ფილმში „კრავთა ღმელი“, კლერის... 95. თირკლულის ანთება. 96. ერთი ნაჭრისაგან გამოჭრილი საყვირი და მკლავები. 100. კაცთმოყვარეობა, ანუ... 101. არნახული სიღამამის მქონე ყმაწვილი, აქილევსის შვილი ძველ ბერძნულ მითოლოგიაში. 102. გეოგრაფიული რუკების შედგენის მეცნიერება. 103. **ნილით ფოტო №2.** 107. (აქ ჩვენი ვამეთის ძველი ნომრები გამოვადგებათ) მეორე ამერიკელი ასტრონავტი ჯონ გლენის შემდეგ, რომელიც გავიდა დედამიწის ორბიტაზე. 108. კაროლინგების დინასტიის წარმომადგენელი მონარქის, კარლოს III-ის მეტსახელი. 109. ქალაქი გერმანიაში, სადაც მეორე მსოფლიო ომში გამარჯვებულებმა დამარცხებულები გაასამართლეს. 113. თითოეული იმბოგანი, ვინც გროვლებს ხის ცხენი აწუქა. 114. აქ ასისტენტის სახელი გაიხსენეთ ფოტოგრაფ ვასილი კვერძიძის, ანუ კაცისა, რომელსაც ლიტერატურა უყვარდა. 115. სპარსეთის ყურეში მდებარე სახელმწიფოთაგანი. 119. უსინათლოთა ანბანის შემქმნელი ფრანგი ყმაწვილი. 120. ყამახეთის ახლანდელი დედაქალაქი. 124. ჭადრაკის ფიგურა. 125. სახალხო კრება ძველ რუსეთში. 126. სახელგანთქმული ფრანგი მათემატიკოსი, ოგიუსტენ ლუი... (1789-1857).

თარგზულად: 1. სოკრატე, პლატონი, არისტოტელე. 5. ის, რის დაპყრობასაც აპირებდნენ ალექსანდრე მაკედონელი, ჩინგიფ ყაენი და ჰიგლერი. 8. დასავლეთ სამოას დედაქალაქი. 13. ფრანგი კომპოზიტორი, ავტორი ბალეტისა "ბოლერო". 14. 1952 წელს ამ მეცნიერს შესთავაზეს ისრაელის პრეზიდენტის პოსტის დაკავება. 15. ქართველი რეჟისორი სპექტაკლებისა "კავკასიური ცარი წრე" და "რიჩარდ III". 18. შუა საუკუნეებში ფლორენციის რესპუბლიკის ფულის ერთეული. 19. მოგადი სახელწოდება საგვიროთო თვითმფრინავებისა. 20. (...) კუნანბავეი, დიდი ყაზახი მწერალი, ახალი ყაზახური ანბანის ფუძემდებელი. 24. წყალსატევი, რომელსაც ჩენი დედაქალაქი „ნათლიობასაც“ აბრალებენ. 25. ცეცხლსასროლი იარაღი, რომელსაც სახელწოდება იგალიურმა ქალაქმა მისცა. 26. მავანი, ვისთანაც 11 წელი ერთ მაგიდასთან გაუგებარეთ. 30. ყვავილების ვაზა. 31. ქიმიური ელემენტი, ჰალოგენი. 32. გერმანელი კომპოზიტორი, ავტორი „უნგრული რაფსოდებისა“. 36. გიორგი III-ის შემკვიდრე. 37. სპორტის სახეობა. 38. რუს ებრაელთა შთამომავალ პოლიეუდელ ვარსკვლავთა დინასტია, რომელთა ნამდვილი გვარია დემსკი. 42. ავტიგაციური ხასიათის შემცველი გრაფიკის ელემენტი. 43. მექანიკური ხელსაწყო, რომლის პორტატიულ სახეს პაგეფონი წარმოადგენს. 44. ავ აღარარსებულ ქართული ავიაციკომპანია. 48. ალკოჰოლით დაზავებული. 49. წნევის დამდები წამალი. 50. ქვეყანაში რაიმე საქონლის შეტანის აკრძალვა. 54. თავდაცვითი დანიშნულების 150 სმ-მდე სიმაღლის თხრილი. 55. სიგევა, რომლითაც ბევრი ლაპარაკის მოყვარულს მოიხსენიებენ. 56. თარგმნეთ ბერძნულად "წიგნები". 60. ფილოსოფიური ტერმინი, რომელიც აღნიშნავს ყოფიერებისა და აზროვნების მოძრაობის სამმაგ რიტმს. 61. ყურის ანთება. 62. ერთ-ერთი ყველაზე დიდი სიმკვრივის მქონე ქიმიური ელემენტი. 66. (...) ამუნდსენი, დიდი ნორვეგიელი მეზღვაური. 67. ვინ იყო წარმოშობით თბილისში დასაფლავებული მწერალი და ფილოსოფოსი მირზა ფათალი ახუნდოვი? 68. მოჭადრაკე, რომელიც 24 წლის ასაკში გახდა მსოფლიო ჩემპიონი. 71. იესო ქრისტეს სისხლით შეღებილი მთა. 72. მარჯნის კუნძულებით შემოსაზღვრული წყლის სივრცე. 73. ქალაქი საქართველოში, რომელსაც 1921 წლამდე ეკატერინოფლი, 1921-43 წწ.-ში კი ლუქსემბურგი ერქვა. 78. უეფას თასის ბოლო გათამაშების ფინალისტი. 79. ეპითეტი, რომლითაც ძველ ბერძნულ მითოლოგიაში მენელაეს ცოლს მოიხსენიებენ. 83. კარლსონის საყვარელი საჭმელი. 84. გაეროს განელი გენერალური მდივანი. 85. რადიოდრამატურგიული ნაწარმოები. 88. ყველაზე მრავალქმრიანი მსახიობი პოლიეუდის ისტორიაში. 89. სასტუმრო „თბილისის“ მარეკონსტრუირებული ამერიკული კომპანია. 90. დიდი ინგლისელი მსახიობი, ვივიენ ლის მეუღლე, რომელსაც 1947 წელს რაინდის წოდება უბოძეს. 94. სამკურნალო-დეკორატიული მეცანრე. 95. ქართველი გენერალი პოეტი. 96. თვითგამოცხადებული აფხაზეთის რესპუბლიკის ერთ-ერთი დიდური. 97. გამოთქმა, რომლის მნიშვნელობა არ უდრის შემადგენელი სიტყვების მნიშვნელობათა ჯამს. 98. აფხაზური ანბანის შემქმნელი. 99. ქართული ხალხური სამკურნალო წიგნი.

შვიულად: 1. კალათბურთის ინვენტარი. 2. სემიუელ რიჩარდსონის რომან „კლარისა პარლოუ“-ს პერსონაჟი. 3. ბილეთების გასაყიდი ადგილი. 4. ამჟამად მთელ მსოფლიოში ფართოდ წარმოებადი პარკოსანი ტყვანარი. 6. ნაღვეთი მინერალური წარმოებად ქალაქი. 7. სულხან-საბა ორბელიანის მეფე-პერსონაჟი. 9. გერმანული წარმოების ძველი 8 მმ ყალიბრისანი პისტოლეტი. 10. 1995 წლის რუსეთის ჩემპიონი ფეხბურთში. 11. ერთ-ერთი მთიანი რეგიონის მაცხოვრებელი ქართველი. 12. გერმანიის მეფე-პერსონაჟი, რომლის აბრევიატურაც იმიფრება, როგორც „ბასკური მიწა და თავისუფლება“. 16. კორეე სანდის რომანი. 17. გყის პირას მდებარე კორდი. 21. შუა სს თანამედროვე რუმინეთის გერმანიისგან არსებული სთავადო. 22. ერთლანდილი მწერალი, ავტორი რომანისა "დრაკულა". 23. ძველევან პეტრ მითოლოგიაში მომაკვდავი და ამომავალი მოსავლის ღვთაება,

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
				11					12
13			14				15		
		16				17			
18				19				20	
21			22					23	
24		25				26			
		27				28			29
	30			31			32		
	33			34			35		
36			37			38			
			39			40			41
	42				43				44
45				46					47
48			49				50		
		51				52			53
	54				55			56	
	57				58			59	
60			61			62			
			63			64			65
66			67					68	
		69						70	
71				72			73		
74				75			76		77
		78				79			
	80					81			82
83			84				85		
			86				87		
88				89				90	
91				92				93	
94			95				96		
97				98			99		

მკვდართა მფარველი და მოსამართლე. 27. სპორტის სახეობა, რომლის წინაპარიცაა ინდური თამაში ჩაგურანგა. 28. ქართული არაყი. 29. კარლო კოლოდის პერსონაჟი. 33. რა დაიყვინა კოლუმბის გემზე მყოფმა მეზღვაურმა 1492 წლის 12 ოქტომბერს, რომლისაც დაინახა კუნძულ სამანას ნაპირი? 34. ერთგვარი ყვავილი. 35. არჩევითი ხელმძღვანელი ორგანოს სხდომა, რომელსაც ყველა წევრი ეწვერება. 39. ისტორიული პიროვნება, რომლის ფსევდონიმი ქალაქ ცინცვალის ძველ სახელწოდებაში ფიგურირებდა. 40. სიმბარი, მოლანდება. 41. ძლიერი ქარი. 45. ამერიკაში მოზინადრე არსება, რომლის სახელწოდება წარმოიშვა ესპანური „ხელი კისვან“. 46. რა სამხედრო წოდებით იბრძოდა ადოლფ ჰიტლერი პირველ მსოფლიო ომში? 47. სოციალურ-პოლიტიკური მოძრაობა მე-20 საუკუნეში, რომლის სახელწოდება წარმოიქმნა იგალიური ფრაზიდან „ყვავილთა კონა“. 51. რუსული წარმოების იარაღი. 52. 12 წლის ასაკში სწორედ ამ გამოგონებელმა მოაწყო საკუთარი სტამბა მაგარბლის ფაგონში. 53. თუ გაიხსენებთ, როგორ ელერს რუსულად „მჭიდი“, მაშინ აღვივალ მთვლებით, როგორ ითარგმნება ქართულად იმ რუსული სიტყვის თმონიმი. 57. მექსიკის მტავი. 58. სწორედ ამ ქალაქში მდებარეობს „კოკა კოლასა“ და ავიაკომპანია „დელტას“ სათავო ოფისები. 59. ასეთი პობის ისტორია იწყება ასურელი მეფე აშურბანიპალისგან, რომელსაც უდიდესი ბიბლიოთეკა გააჩნდა. 63. პაგარბლის აუცილებელი აგრბებუკა. 64. ქართული ღვინო. 65. ქალაქი თურქეთში. 69. როგორი ჩიგია ბუღებუბა? 70. მეცნიერება, რომელიც აღამიანის წარმოშობას სწავლობს. 74. პოლონური და ლიგური პარლამენტი. 75. მდინარე ქართლში. 76. აღამიანი, რომელიც დიდ მნიშვნელობას ანიჭებს საქმის გარეგულ სახეს, განუხრებლად იცავს ფორმალურ წესებს. 77. კონცხი ფლორიდაში, რომელიც იმავი ფუნქციებს ასრულებს, რასაც ბაიკონური ყაზახეთში. 80. მალვინას ოთხფეხა მეგობარი. 81. 1 - 1-ივ, 2 - 1-ივ, 87-ივ. 82. ერთგვარი ავეჯი. 86. ქალაქი ბოლივიაში. 87. პოლონის საფეხბურთო კლუბი. 91. რა ჰქვია მინდელს, ჩვენი ესტრადის (კინო)მომღერალს? 92. ინლოეთის პირველი პრემიერ-მინისტრი. 93. მ. ლერმონტოვის პერსონაჟი ჩერქეზი ქალი.

შავაღინა მუზა ბაჩილაშვილი

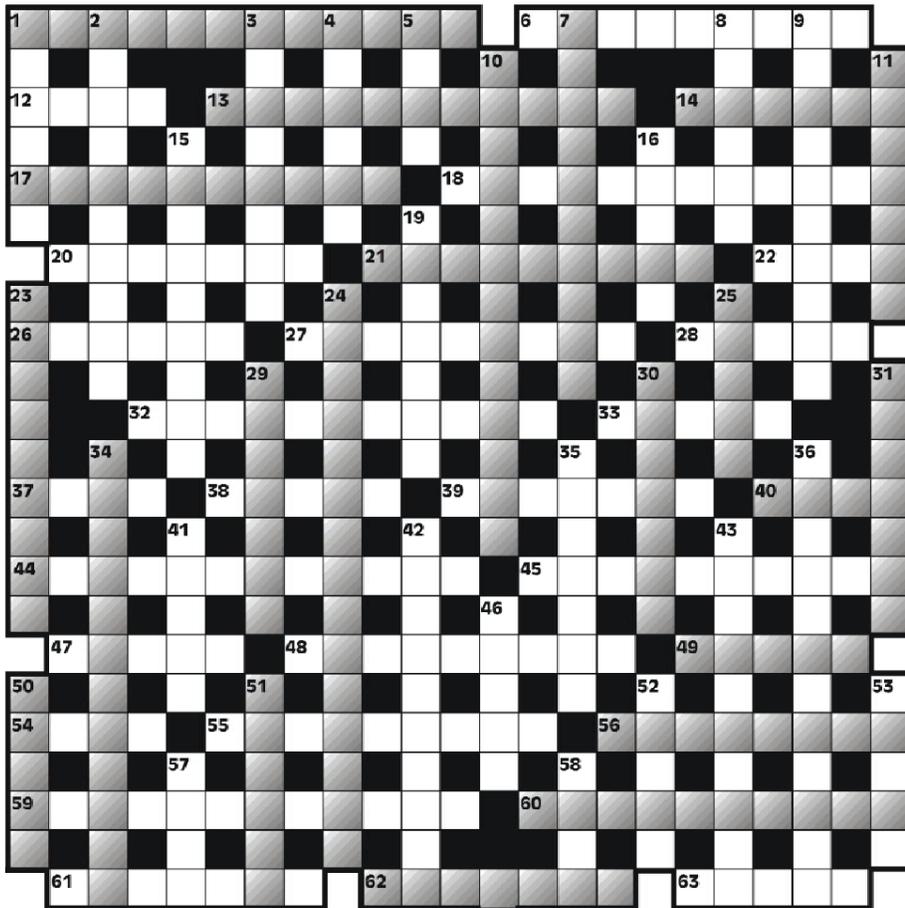

აფხ-ს მრდ- და სამხრ. შტატების სახელი	ბრძა- ნების არშენ- რულება	ერთგვარი მინერალი ვება- ლინი		გვერი ქვედა	რუხი ქირაგ- იქალი ნაქეთობა	ღამხარა ჰკალა, ვერნერი	 <p>სამხარაბათს, 3 ივლისს სქანდინავიურ ქროსკორ- დებში „ტოკ- მოღალები“</p>
გაუგ- ლული ყვავილი	მღვდელი სამხედრო კალაზი	სარი შამა- ქიხის სახელი		წყლის სივრცე აბოლის შიგნით		ართ- ერთი მოღუსი	
ნახვარ- ქუძული რუსეთში				შირველი ოხვარაგ- აგვარა		ყრანგ მეფეთა სახელი	
				ბუფა		აღმოს- ავლეთი ზღვაზე	
ვენის საფხ- ბურთო ქლუბი				ქეთილგ- ანწყობის ნივანი		ქორავლი მანქანა დასვენება	
მინება მეზარეუ- ბისათვის				რუხი მომ- ხარა	ბალბის- ნიკელი პარსკ- ვლავი	ღივანს პარს- ჯოხი სოფელი	
	ბილიარ- დის ჯოხი ზღვარული არსება	გვერი მისამ- პირი	სოფი- ალისგ რეკოლე- ციონერი			ახლოდ- ის დასაქ- არბი სა- შუალება	
				ლომხის ბოლოში	ალმა (.....)		
				მეილი გველის ხმა		სურამი თავისი არსით	
ღიღი ზომის თაფლი	ყვავილა მღვდარი გარკანი	მურ- ქული				ზომიარტი არსების სახეობ- რებად	
		სართუ- ლებად გაქეთებ- ული გზა		განვი- ნიკება თიქთა- ფრინავი		ვიწვება მანქალი შრომა	
		საბარ- ქეთის აღვიწ. ერთეული				გლდანი სქანდინ- ავიელი მეფობა	
						საფხარო ფართი, ოფისი	
	კუთხის საზომი ხელსაწყო	იფიათი ნივთი	გამღი- ნარა წყალი			მაიფანი	
				ჩილელი ფახბა- რთელი	ყვავილი სიფრი- ფანა	ესა- ნეთის ქანდა- ლება	
					უორან ბიტი, „ლიქ (.....)“	აფრიქის გზა	
						მღვდ- არობა მადრასი	
საბარ- ქეთის სახეობი შავი				ჯუჯავე ვერის ოვარა			
ქინებლი- სელი ფახბა- რთელი				ვისი ეპსელა თავის მეფარს		„სახელი“ ესა- ნარად	
		მგახ- ბელი ფრინ- ველი	მართალი	ეპალი			
				იანის ქოლება	იანონის ფულის ერთეული		
				მადრასის ფეხა		თავა- მარა ქველ საბარ- ქეთში	
						მღვდლის სამოსი	
						მწობილი რუხი თავადი	
ფრანგი მსახირობი მეფარის რელიგია		იანონური „გად- ლობი“ თავარის ვაჟი				ჩრდილო ქავკა- სიელი	
				ორბი- ალური სადგარი	ისრაელის ნარგ- ოვანის აგვობა	შეფხვნილია „ფანჯარის“ რედაქციები	
					სოლო- მონის ქანდა- კების ღვდამად	შეფხ- ვნილი	
						ანაბ- არადი ქეთადი	

შევერკინოთ ერთმანეთს?! - პირველი გური

10 კითხვა

დარჩა 30 ივნისს, შაბათს, 11-დან 14 საათამდე. ტელ. 79-53-70, (8-77) 72-61-18

თარაზულად:

- 1. საპრიზო კითხვა №1... 6. (უკუყვებოდა) რა სიტყვა გაიშინებინა ჩვენმა კროსმასივებმა... 13. საპრიზო კითხვა №2... 14. საპრიზო კითხვა №3... 17. საპრიზო კითხვა №4...

შვეულად:

- 1. პერსონაჟი პაგარა მოთხრობისა, რომელიც ჩვენი ბავშვობიდან მოყოლებული უკვეყლად „ქრულდებთან“ ასოცირდება... 7. საპრიზო კითხვა №11... 10. საპრიზო კითხვა №12... 11. საპრიზო კითხვა №13... 14. საპრიზო კითხვა №14... 15. საპრიზო კითხვა №15... 16. საპრიზო კითხვა №16... 17. საპრიზო კითხვა №17... 18. საპრიზო კითხვა №18... 19. საპრიზო კითხვა №19... 20. საპრიზო კითხვა №20... 21. საპრიზო კითხვა №21... 22. საპრიზო კითხვა №22... 23. საპრიზო კითხვა №23... 24. საპრიზო კითხვა №24... 25. საპრიზო კითხვა №25... 26. საპრიზო კითხვა №26... 27. საპრიზო კითხვა №27... 28. საპრიზო კითხვა №28... 29. საპრიზო კითხვა №29... 30. საპრიზო კითხვა №30... 31. საპრიზო კითხვა №31... 32. საპრიზო კითხვა №32... 33. საპრიზო კითხვა №33... 34. საპრიზო კითხვა №34... 35. საპრიზო კითხვა №35... 36. საპრიზო კითხვა №36... 37. საპრიზო კითხვა №37... 38. საპრიზო კითხვა №38... 39. საპრიზო კითხვა №39... 40. საპრიზო კითხვა №40... 41. საპრიზო კითხვა №41... 42. საპრიზო კითხვა №42... 43. საპრიზო კითხვა №43... 44. საპრიზო კითხვა №44... 45. საპრიზო კითხვა №45... 46. საპრიზო კითხვა №46... 47. საპრიზო კითხვა №47... 48. საპრიზო კითხვა №48... 49. საპრიზო კითხვა №49... 50. საპრიზო კითხვა №50... 51. საპრიზო კითხვა №51... 52. საპრიზო კითხვა №52... 53. საპრიზო კითხვა №53... 54. საპრიზო კითხვა №54... 55. საპრიზო კითხვა №55... 56. საპრიზო კითხვა №56... 57. საპრიზო კითხვა №57... 58. საპრიზო კითხვა №58... 59. საპრიზო კითხვა №59... 60. საპრიზო კითხვა №60... 61. საპრიზო კითხვა №61... 62. საპრიზო კითხვა №62... 63. საპრიზო კითხვა №63...

თარაზულად: 1. მოცარტი. 4. ნიმიოპ-პელონი. 13. უსტა. 14. ამბროზი. 15. ან-ალგამა. 18. ცერერა. 19. უფრა. 20. ბარდ-მაზანი. 23. აგრესია. 24. თიხა. 25. ნიხა. 30. ნაკრები. 31. მალკოვიჩი. 32. ბრო. 36. კუმონი. 37. დერბი. 38. ებრაელი. 42. ფორე. 43. კოტიკა. 44. სთამაშო. 47. აბრამ-ცევი. 48. ალირსნილი. 51. რულადა. 52. პილია. 53. თეკი. 57. ოდესა. 58. დაფლე-თილი. 61. შორი. 62. ეკატერინბურგი. 63. დეკორაჟია. 64. პოიკაი.

შვეულად: 2. რაბაი. 3. ტიმი. 5. ნაზირი. 6. იანა. 7. პომადა. 8. დამაგია. 9. უთანას-წორო. 10. იტალია. 11. სუნული. 12. გუ-ნიო (ან გუნიო). 16. ბრიგირი. 17. რაყ-პეპა. 21. ბეზო. 22. ვისკი. 26. რამპრო-პელო. 27. ბამბუკი. 28. მხავანა. 29. მონო-ლია. 33. კაშა. 34. მტრეველი. 35. ალ-იანსი. 39. ფორცა. 40. მძლე. 41. ბაგო. 45. კანლი. 46. სიმბათიური. 49. გრავაში. 50. აზნაური. 54. კოლეგია. 55. ესაკა. 56. გლან-შო. 59. ბრეკ. 60. ეტლი.

12 საპრიზო კითხვა 1. ფილიალი (დაზუსტდა, რომ ეს ლათინური ძირი უფილია). 2. ფენიქსი. 3. გერბი. 4. ომი (იგულისხმება ფილი, ფან-ფან ტიულბანი). 5. გატეხა. 6. მიკები. 7. 4,5 წუთი გრძელდებოდა სრკ მიზნი. 8. პეტრო-რიკო, სან-ხუანი. 9. ვატიკანი. 10. Я на солнышке лежу я на солнышке гляжу... 11. ასაკი. 12. კუმბარტ ქალს, კი საერთოდ არ ჰქავს მტოკევი.

შინაგროსოროლი 1. ალიბაზოვი. 2. ლისტი. 3. ბორმანი. 4. ონასი. 5. ილინსკი. 6. მასტროანი. 7. რიხარდი (გო-მიანვილის შესრულებით). 8. პრივიტი.

- 1. თინა ფურცელაძე 202
2. ლილე აქუბარია 199
3. ალექს ალმობარაშვილი 193
4. ლინა კუსრაძე 190
5. ელენორა ფურცელაძე 193
6. შურა სესიგაშვილი 182
7. შაზა ჩეკურიძე 181
8. იური გაბრიელიძე 180
9. ჯაბუ ბოხაშვილი 180
10. ვაჟა პაპუაშვილი 174
11. ნინო მჭედლიძე 171
12. მაია ყუბანიშვილი 167
13. დანა ვარაძიანი 165
14. მაია ედიშერაშვილი 164
15. თამარი დამენია 162
16. ლიანა ლოლომაძე 157
17. ქეთილო რუშაძე 149
18. თამუნა შალვაშვილი 148
19. გივი გოგოლაშვილი 147
20. თიკო გაბუნია 143
21. მანანა ბუღულაშვილი 135
22. გიორგი ჩხვიძე 128
23. დავით მაისურაძე 122
24. პაატა თაღაჯიძე 122
25. ცირა პავლიაშვილი 118
26. დავით გაბნიძე 113
27. ალექსანდრე გიორგაძე 111
28. გიორგი ველოვანი 108
29. ვახტანგ ნანავა 102
30. ლელა ბუბაშვილი 90
31. მარინე ხაჩიკაშვილი 83
32. ირაკლი გიგაური 82
33. მუსხრან ბიკაშვილი 78
34. ნატო მაღალკელიძე 62
35. ეთერ მჭედლიძე 62
36. თინკო ციქურიძე 62
37. თოლო გიორგაძე 56
38. ნუგზარ ბაქაშვილი 48

ყველა კითხვაზე უნდა გვიპასუხოთ

(ერთპოვანი კითხვები) 1. 1882 წელს პეტერბურ-გის გაზეთები იუწყებოდნენ, რომ დარგომირსკის ოპერა „ალი“ ( ) 15-მა მს-ითელმა სრულიად ახალი სახ-ითა და საშუალებით მოისმი-ნა...

2. იგი 1908 წლის მარტში ქუთაისის გუბერნიაში დაიბა-და, ხოლო სიცოცხლე 1943 წლის აპრილში დაასრულა, როგორც ტყვე, თუმცა თავად მისი და მისი მრავალრიცხ-ვანი შთამომავლების დღემდე არსებობის შესახებ არაერთი მთარული ჭორი დადის... 306 იგულისხმება?

3. საფრანგეთში, კუბაში, პოლანდიაში, ბელგიაში და ეს-პანეთში არსებობს მისი შემსწავლელი აკადემიები... ბუნებს-აირესში კი სპეციალ-ური მუზეუმებიც გახსნეს მისთვის... რა იგულისხმება?

(ორპოვანი კითხვები) 4. ერთმა ამერიკელმა ქალ-ბატონმა სიკვდილის წინ თავის მუხრანს ექიმს სასუკ ჩემო-დანი დაუტოვა ანდერძად... ეს არ იყო არც ფული და არც მტერფასეულობანი

5. ერთხელ ერთმა სპორტს-მენმა უკმაყოფილოდ წამოიბა-სა - „ბალახი მხოლოდ ძროხ-ებს უყვართ“. სპორტის რუმელ სახეობაში გაგოლიო- 6. მის გამოჩენას მილიონო-ბით ადამიანის ალტაცებული შესახილები მოსდევდა, თუმცა

ტოტალიზატორი

306 უფრო მეტ ქალს დააბრუნებს პირველი გური: 1. „ჩვენი ერთი ჩვენი“ ზურა სანიტაშვილი 2. „ჩვენი ერთი ჩვენი“ მანია ყუბანიშვილი 3. მუსხრან ბიკაშვილი

კინოსტრილი

მომკვებით ყოველ ფილმს თავისი რეჟისორი. მათი გადაკეთების ადგილზე მონიშნული ასო და მილაკალი სხვა ასოთი ჩვენს მიერ ჩაფარებული რეჟისორის გვარი შეადგინეთ. გაუგებრობებში - თუ არასწორად იპოვეთ გადაკეთებები, შეიძლება სხვა რეჟისორის გვარის შეადგინა ასოთი იპოვით, რადგან სხილის ასოთი ჩვენი გვარი ჩაფარებულია. რომელთანაც მსოფლიო ერთი სწორი.

Table with 10 columns and 10 rows for a word search puzzle. The columns are labeled with letters: ა, ბ, გ, დ, ე, ვ, ზ, თ, ი, კ. The rows contain various letters for searching.

ვად თარგმნით და თავად გამოცანით, რაც არის). 18. რუსული თეატრის დიდი რეჟისორი. 20. ერთ-ერთი ყველაზე პოპულარული კომპოზიტორი კაცობრი-ობის ისტორიაში. 21. საპრიზო კითხვა №5 ნანსენი, ამუნდსენი, პეიე-რდალი - ყველა ნორვეგიელი... მოიხიეთ კიდევ ერთი ასეთი ნორვეგიელი. 22. რომელი მონარქი გაიქცა 1979 წელს თავისი ქვეყ-ნიდან? 26. რუსი (საბჭოთა) ფიზიკოსი. 27. სხვისთვის საორატორო თხზულებების მომზადებით დაკავებული პიროვნება. 28. სამოგადოების დაყოფის ერთეული არაქალაქის ტიპის დასახლებებში. 32. მჭირფასი და იშვიათი პოლიგრაფიული პროდუქციის შექმნევა. 33. სისარბის სახესხეობით დაავადებული. 37. (...) სტრავინს-კი. 38. როგორი უნდა იყო, რამე რომ დაიმსახურო? 39. თანამედროვე ფეხბურთის სამყაროს ერთ-ერთი ადამიანგრაფიული ლიდერი. 40. საპრიზო კითხვა №6 აქადურ მითოლოგიაში სიბრძნის ღვთაება, მწერლობისა და ხელოვნების მფარველი. 44. ერთი და იმავე სახელის მქონე ქალაქები რუსე-თსა და ბელორუსიაში. 45. XIX ს რუსი საზ. მოღვაწე, ფილოსოფი, პოეტი. 47. საკვების რაოდენობა. 48. სა-თუთი გრძნობების გამოვლენის ხელოვნება. 49. საპრიზო კითხვა №7. ის, რასაც ქალი - გვანად დადიანი - არ იშვებებს დარდიანი ადამიანებისათვის. 54. სამედიცინო ინვენტარი. 55. ახლო წარსულის საქართველოში შინაგან საქმეთა მინისტრი. 56. საპრიზო კითხვა №8 XIX-XX სს დახილი მწ-ერალი ქალი. 59. სამკურნალო კვების სახეობა. 60. საპრიზო კითხვა №9 ფილოსოფიური მოძღვრ-ება, რომლის მიხედვითაც მატერია საყოველთაოდ სულეორია. 61. სოფიო ქაიურელის კინოპერსონაჟი. 62. საპრიზო კითხვა №10. პოპულარული პერსონა-ჟი-არსება XX ს 60-იანი წწ ქართული საესტრადო სიმ-ღერებისა. 63. ლეილა აბაშიძის კინოპერსონაჟი.

მა) შექმნეს... 10. საპრიზო კითხვა №12. როგორი „მოთხრობები“ არსებობს მსოფლიო ლიტერატურის ოქროს საგანძურში? 11. საპრიზო კითხვა №13 ქალაქი ბრაზილიის სამხრეთ-აღმოსავლეთ ნაწილში. 15. ქართული ესტრადის მომღერალი. 16. გოგოლის „რევიზორის“ პერსონაჟი. 19. ქენია - ოლონდ ქალი. 23. საპრიზო კითხვა №14 XIX ს გერმანელი ფიზი-კოსი, თერმოდინამიკის ერთ-ერთი მამამთავარი. 24. საპრიზო კითხვა №15 ცხადად და ამკარდ... ყვე-ლას თვალწინ... ანუ როგორ (-ად)? 25. საპრიზო კითხვა №16 სახელი მსახიობისა, რომელიც „სოციალისტი ინდივიდუალებს“ როლებს თამაშით იყო ცნობილი. 29. საპრიზო კითხვა №17. ერთ-ერთი სკანდინავიუ-რი ქვეყნის (დახს. სკანდინავიურის!) პარლამენტი. 30. საპრიზო კითხვა №18. სპეციფიური სახელი ერთი ჩვენი შესანიშნავი პოეტისა. 31. საპრიზო კითხვა №19. 60-იანი წწ პოპულარული იტალიელი საესტრადო მომღერალი. 34. საპრიზო კითხვა №20. პაგარა დასახლება ბაგა-რიაში, სადაც 1800 წლის 3 დეკემბერს ფრანგულმა არმიამ აფსტრადო მომღერალი. 35. კალაბრეთში სსრკ ჩემპიონატების მონაწილე ერთ-ერთი ბალეტისპირული გუნდი. 36. თითქმის ერთ-გული იდეოლოგია, რომელიც ბევრ ნამდვილად მამ-ულიშვილს მოგვჯერ გზიდან ააცილებს ხოლმე. 41. ომში მოპოვებული ქონება. 42. ფულად-საფინანსო დაწესე-ბულების მფერ გაქმეული დოკუმენტის სახეობა. 43. ასეთი მხატვარიც შეიძლება არსებობდეს. 46. თანამე-დროვე ფრანგი ფეხბურთელი, მცველი. 50. საპრიზო კითხვა №21 აკი ვითხარით გასულ ნომერში პირველი გვერდის იაპონური ნახატი გააფიქრეთ-მეთქი... რა პქედა ქალს, რომელიც იმ ნახატში იჯდა. 51. საპრიზო კითხვა №22. ქალბატონმა ნინომ გვი-თხრა, ეს სუქეკალი ძალიან გვიყვართ... აბა, როგორ არ გვიყვარდეს?! - „მოვალევი შინა და ორივე იმ-დობლი“ - რომელი არსება იგულისხმება ბატონმა ეროსიმ ამ ფრაზაში? 52. მდინარე იმერეთის კალეთში, სელენგას შენაკადი. 53. საგანგებო დავალება. 57. სახელი, რომელიც კაცსაც პქედა და ქალსაც საქართველოში. 58. ფახრუდინ გორ-განის ცნობილი პოემის გმირი ქალბატონი.

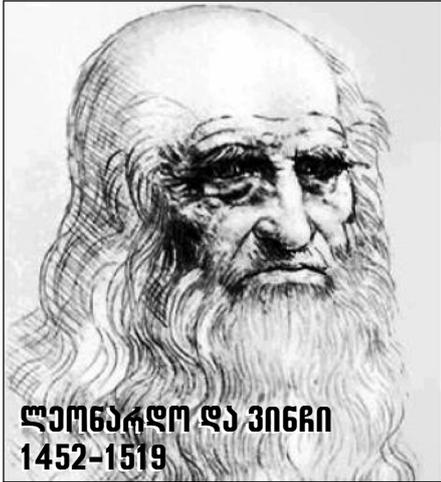
პირველი გური 50 საპრიზო ქალა - 22 საპრიზო ქალა ქროსპორტინან. - 22 ქალა - 10 საპრიზო კითხვიდან, სადაც სხვადასხვა ლიტერატურის კითხვები შეიქმნა. - 5 ქალა კინოსტრილის სწორი შეხებასა და ჩაფარებული გვარის შეადგინად. - 1 ქალა სწორი პრპონიისთვის ტოტალიზატორიდან: ყუბანიშვილი - სანიტაშვილი

მეგობრობა

მეგობრული კავშირები ოჯახურთან შედარებით ნაკლებ თვალშისაცემია, მაგრამ იგალიურ გარემოში მეგობრობაც სათანადო როლს ასრულებს. იგალიელებს მეგობრულად აქვთ განიხილარებული ე.წ. (უკაცრავად!) „ჯოჯოური პრინციპი“; მათ მოსწონთ, როცა ისინი ამა თუ იმ დაჯგუფებას ან კლანს განეკუთვნებიან. ერთ

დიდი იტალიელი

ლეონარდო და ვინჩი 1452-1519

რომელიმე ჯგუფში გაერთიანების იდეა იგალიელისათვის აუცილებელი და მეგობრული მნიშვნელობის ცხოვრებისეული ფაქტორია.

„ქვეყნიური მეგობრობა“, როგორც წესი, ბავშვობიდანვე იწყება - თანაკლასელებთან ან მეგობრულად მიმართებაში - და მთელი ცხოვრების მანძილზე გაჰყვება ხოლმე ვინმე პეტრუჩიოს ან ანტონიოს. ძველი მეგობრების წრე საკმაოდ ჩაკეტილია ხოლმე და იქ ახალი წევრის მიღება პრაქტიკულად წარმოუდგენელია.

„ქვეყნიური მეგობრები“ შემდეგ უმაღლეს სასწავლებელში, სამსახურში, სპორტულ გუნდში თუ საღმრთო სხვაგანაც ჩნდებიან, მაგრამ ეს უფრო იშვიათი მოვლენაა. გვიანდელი მეგობრები არა იმდენად „ქვეყნიური“ არიან, რამდენადაც „საჭირო მეგობრობის“ მთელი ქსელი აქვს გაშალული: დანტისტი, რომელიც ნახევარ ფასად ამრობს მათ კბილებს, მარჯვე ადვოკატი, რომელიც შედევითან ფასად იცავს მათ სასამართლოში ან მეფუნთუშე, რომელიც მათს საყვარელ ფუნთუშას არავის მიყიდოს, სანამ აღრესაგი არ გამოჩნდება. შემდეგ სახესხვაობად ითვლება „სახიფათო მეგობრობა“; იგალიელები მის გარეშე არჩევენ აცხოვრებას, მაგრამ ის დაკავშირებულია ისეთ „კავშირებთან (...მოკავრ პრესტიჟთან), რამდენადაც უარს ვერ იტყვი“.

აი, თქალსაინო მეგობრობა: ვინმე ცნობილი

ეს უცნაური იტალიელია

ნაწყევლები მარგინ სოლის წიგნიდან - The Xenophobe's Guide to the Italians

მოსამართლე მოკლულ იქნა საკუთარ მანქანაში ჩადებული ბომბით, რადგან მან თანხმობა განაცხადა პალერმოს მაფიასთან დაკავშირებული საქმის თავმჯდომარეობისა... ჰოდა, ამ მოსამართლის და (ან მძა) ვთხოვ, რომ საქმის გამოძიება თქვენ ითავოთ, რადგან მას (მოსამართლის დას ან მძას) თქვენზე უკეთესი მეგობარი არ ჰყავს! აქვე ის ქალბატონი (ან ვაჟბატონი) გაფრთხილებთ, რომ ყველა, ვინც ამ საქმის ძიებასთანაა დაკავშირებული, საფრთხეშია თავის სიცოცხლეს.

ღიხბაც! * * *

უცხოელები არაიშვიათად ბრალს სდებენ იგალიელებს იმაში, რომ ისინი მოჩვენებით მეგობრობას არიან ჩვეულებრივ, მაგრამ დიდად ცდილობენ, რადგან იგალიელებს უცხოელების მიმართ ნამდვილად არაფერი აკავშირებთ, გარდა გულწრფელი მეგობრობისა და არც რაიმეს ითხოვენ სანაცვლოდ. ამის მიზეზი კი ის გახლავთ, რომ უცხოელთან დამყარებული მეგობრობა არანაირ „გართულებებში“ არ გადაიზრდება ხოლმე; უცხოელი ხომ არასოდეს მოგთხოვთ (...მეგობრობის საზღაურად!), რომ მავანი საღვთისმშობელს გარე ბიძაშვილი კონნიგა საღმრთო კარგ და სარფიან სამსახურში მოაწყოთ... ასე რომ, იმეგობრე უცხოელთან რამდენიმე პატივსაცემად!... არც რაიმეს გაითქვებენ და არც რაიმეს აიძულებ!

სახლი

იგალიელები ძალზე პრაქტიკულნი არიან: ისინი თვლიან, რომ ამქვეყნად ყველაფერმა სარგებელი უნდა მოიგანოს. მათი სახლები არცთუ ძალიან დიდი გაბარიტებისა და ძალზედ მოვლილი და მოწესრიგებული ემო-მიდამო ახლავს, ოთახების რაოდენობა კი მინიმუმადეა დაყვანილი. სკუმრებისათვის განკუთვნილი საძინარი ოთახები აქ პრაქტიკულად არ არსებობს. „სკუმრამა სასკუმროში უნდა გაათიოს ღამე!“ - ასე მსჯელობენ აპენინების მკვიდრნი. ეს, ალბათ, იმიტაცია გამოწვეულია, რომ იგალიელი საკუთარი ცხოვრების უმეტეს ნაწილს პუბლიკის თვალწინ (სხანაში!) ატარებს, საკუთარი სახლი კი მხოლოდ საერთოობის ფუნქციას ასრულებს, სადაც კარგად უნდა დაისვენო, ვიდრე მაყურებელთა წინაშე წარდგება.

სახლების უმრავლესობაში არის ერთი ოთახი, რომელიც განკუთვნილია სკუმრების მისაღებად; აქ საუკეთესო ავეჯი და ნახაგები თავმოყრილია და მასში ოჯახის წევრებს თითქმის ეკრძალებათ შესვლა. ასეთი ოთახები მამთრობით არც კი თბება და იქ შესვლა ნამდვილად არავის უნდა. ბევრ ოჯახს აქვს მეორე და მესამე სახლიც საღმრთო მღვანე ან მთებში. ეს, როგორც წესი, ერთ-

ან ოროთახიანი აპარტამენტებია, სადაც უმარამარ გახგმე მთელი ოჯახი განთავსდებოდა ხოლმე დასაძინებლად.

იგალიაში მიწა ძალზედ ძვირად ფასობს და მას არავინ ინახავს მხოლოდ იმისათვის, რომ იქ ყვავილები ან ბალახის მდელოები აბიბინოს (...თუ, რა თქმა უნდა, ეს ყვავილი და ბალახბულები გასაყიდად არ იმრდება); იგალიაში თუკი რამ იმრდება მიწაზე, მან აუცილებლად ნაყოფი უნდა გამოიღოს და ამიგომაცა, რომ აქ ყველა ცდილობს ჭირნახული მოიწიოს მშობლიური მიწიდან, თუნდაც ის აივანზე დაღმულ ქოთანში იყოს ჩაყრილი.

ფეხვაზ ნოვაჩო

* * * იგალიელებს ერთი სული აქვთ, რომ ვინმეს რამე მოაგყონ და მას „fessi“ უწოდონ, თავად კი „turbo“-ს (გამბრიყვებლის) როლში აღმოჩნდნენ.

ნაპოლიტანული იუმორი

- რა განსხვავებაა იგალიელ ქალსა და გეროროსს შორის? - გეროროსთან მლაპარაკება შეიძლება!

პაპარა ენციკლოპედია

თეა - „იტალიელი მხატვრები“

სავოლო (Savoldo) ჯიროლამო (1480-1548) - მალაქალი აღორძინების წარმომადგენელი. მის ნახაგებს ახასიათებს უბრალოება და დემოკრატიზმი, ბუნებისა და ცხოვრების პოეტური აღქმა

სებასტიანო დელ პიომბო (Sebastiano del Piombo) (1485-1547) - აღორძინების ეპოქის წარმომადგენელი. ხასიათებს კლასიკურ ამბულბულობას მის შემოქმედებაში ენაცვლება პესიმომი და ერთგვარი მეომბრობის სიმკაცრე.

სეგანტინი (Segantini) ჯოვანი (1858-1889) - ნეომპრესიონიზმის წარმომადგენელი. ალპური პეიზაჟების და სოფლის მატერიალული სცენების ასახვის მოყვარული.

სინორელი (Signorelli) ლუკა (1445-1523) - ადრეული აღორძინების წარმომადგენელი. უპირატესობას ანიჭებდა რთული რაკურსით შიშველი ფიგურების გამოსახვას.

სჩიავონე (Schiavone) ანდრეა (1522-63) - დამბაციაში დაბადებული, ვენეციანური სკოლის წარმომადგენელი. ხელწიფებდა ალპური პეიზაჟების ფონზე მითოლოგიური და რელიგიური სიუჟეტების ასახვა.

სოლიმენა (Solimena) ფრანჩესკო (1657-1747) - გვიანდელი ბაროკოს წარმომადგენელი. ცხოვრობდა და მოღვაწეობდა ნეაპოლში; ძირითადად დაკავებული იყო ნეაპოლის ეკლესიების მოხატვით.

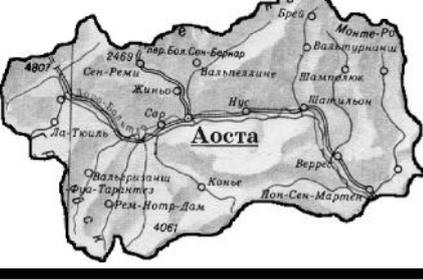
სტროჯი (Strozzi) ბენედიკტო (1581-1644) - გენუის სკოლის წარმომადგენელი. მისი ნაწარმოებები გამოირჩევა ფერწერული მანერის თავისუფლებით და პერსონაჟების ოდნავ უხეში რელიეფით.

ტიბალდი (Tibaldi) პელეგრინო (1527-96) - ფერმწერი, სკულპტორი, არქიტექტორი. გვიანდელი მანიერისმის ერთ-ერთი ყველაზე თვალსაჩინო წარმომადგენელი. მის სტილზე ყველაზე დიდი გავლენა იქონია მიქელანჯელოს შემოქმედებამ. ტინტორეტი (Tintoretto) იაკოპო (1518-94) - ვენეციის სკოლის გვიანდელი აღორძინების წარმომადგენელი. დრამატულად მონუმენტალურ ტილოებში თვალშისაცემს ხდის შუქრდილის დინამიკასა და კონტრასტულობას.

ტიციანი (Tiziano Vecellio) (1489-1576) - აღორძინების ეპოქის ვენეციანური სკოლის ლიდერი. ეკავა ვენეციის რესპუბლიკის ოფიციალური მხატვრის პოსტი. სიცოცხლეშივე სარგებლობდა უდიდესი პოპულარობით. მისმა შემოქმედებამ უმარამარ გავლენა იქონია შემდგომდროინდელ მთელ ევროპულ ხელოვნებაზე.

ტურა (Tura) კომბო (1429-1495) - ფერარის სკოლის წარმომადგენელი. მის შემოქმედებას ახასიათებს მძაფრი ექსპრესიონიზმი და ცივი კოლორიტი

ვალე დ'აოსტა Vale d'Aosta

მდებარეობს იტალიის უკიდურეს ჩრდილო დასავლეთ ნაწილში, საფრანგეთისა და შვეიცარიის საზღვრებთან, მონბლანის მასივის სამხრეთის კალთაზე. ფართობი - 3 263 კვ.კმ. მოსახლეობა - 120 000. ადმ.ცენტრი - აოსტა (37 000).

მოსახლეობის უმეტესი ნაწილი ფრანგულენოვანია. ამ ოლქს სხვაგვარად „ალპურ რომსაც“ უწოდებენ, რადგან რომის იმპერიის ერთ-ერთი საყრდენი სასამფრო ტერიტორია იყო ყოველთვის. ითვლება მნიშვნელოვან ტურისტულ რეგიონად და საკვანძო-საგრანსპორტო ცენტრად ალპების მიმართულებით.

პიერ ბული

გავრცელება
დასაწყისი „ფანჯარა“ № 11-ში,
თარგმნის ალექსანდრე შიშინი

Pierre Boulle - Planete des Singes

Paris, 1962

მასაჰი ნანიტი პირველი თაჰი

მთელი დამე ვბორგავი და აღრიანად გამეღვიძა; სანამ ავღებოდი, დიდხანს ვიწრიალე ლოგინში და თვალესაც გულმოდგინედ ვიფუნეგედი, თუმცა გონს მოსვლა მაინც გამიჭირდა. აგერ უკვე ერთი თვე მესრულდა, რაც ცხოვრების ცივილიზირებულ წესს მივღედი, მაგრამ მასთან შეგუება ვერაფრით მოვახერხე - ყოველ დღით იმის უამური შეგრძობა მაწუხებდა, რომ გამხმარი თივის შარიშური ჩემს სმენას აღარ სწვდებოდა და აღარც ნოვას თბილი სხეული მეკვროდა განზე.

ახლა ინსტიტუტში ერთ-ერთი საუკეთესო მწიბრა აიყო გამოყოფილი ჩემთვის; მაიმუნებმა დიდი გულუხვობა გამოამჟღავნეს: მე მქონდა აბაზიანი ოთახი, განსაცემელი, წიგნები, გელევიზორიც კი. შემოდო მეკითხა ყველა ახალი გაზეთი, მქონდა მონიჭებული აბსოლუტური თაჰისუფლება და ამიგომაც ხშირად დავდიოდი ქალაქში და ნარგვარ სანახაობებსაც ვესწრებოდი. ჩემი გამოჩენა საზოგადოებრივი თავშეყრის ადგილებში ყოველთვის იწვევდა პუბლიკის ცნობისმოყვარეობას, თუმცა პირველი დღეების აქოტაკა თანდათან ცხრებოდა. ახლა ინსტიტუტის სამეცნიერო ხელმძღვანელობა კორნელიუსს დაევალა, მაიუსი გაათავისუფლეს, თუმცა სხვა მნიშვნელოვან პოსტზე გაამწესეს, მის ადგილზე კი სწორედ მირას საქმრო დანიშნეს. შედეგად მოხდა სამეცნიერო კადრების გაახალგაზრდაება და მეცნიერი მიმპანხებების რიცხვის მრდა, რამაც უმაღლესი თაჰი თითოეული რგოლის მოღვაწეობის გაქტიურებაში. მირას კი ახალი ხელმძღვანელის სწავლული მდივნობა დაეკისრა.

რაც შემეხება მე, ახლა კორნელიუსის ექსპერიმენტებში ვმონაწილეობდი არა როგორც ცდების ობიექტი, არამედ როგორც თანასწორუფლებიანი პარტნიორი. უნდა ითქვას, რომ ამის მისაღწევად კორნელიუსს დიდი შესლა-შემოსლის გადაგანა დასჭირდა დიდ საბჭოსთან, რადგან სორორას ოფიციალური მთავრობა ჯერაც ეჭვის თვალით უყურებდა ჩემს გონიერებას.

***

და აი, გალიების ოთახში ისე დავაბიჯე, როგორც ამ პლანეტის ერთ-ერთი ბაგონ-პაგონი. განა ვასაკვირია, რომ სორორულ აღმანიებთან მე უფრო ხშირად დავიარები, ვიდრე ამას სამეცნიერო კვლევა-ძიება ითხოვს? არის მომენტები, როცა მაიმუნების საზოგადოება თავს მამბერებს და აქ მოვიდვარ სევდის განსაქარვებლად.

ყველა გყვე მშვენივრად მცნობს და მცირეოდენი წინააღმდეგობის გარეშე მეტორნილება. ნეგაჰი გრძობენ ან ესმით მათ, რომ ჩემსა და აქაურ მაიმუნებს შორის დიდი სხვაობაა? ვეჭვობ, რომ ამ სხვაობას აფიქსირებდნენ, მაგრამ მაინც მაქვს ამის დიდი იმედი. აგერ, უკვე თვეზე მეტია, მათთან ვმუშაობ და ვერაფრით შევძელი მესწავლებინა იმაზე მეტი, ვიდრე ეს კარგად მოთვინიერებულმა და გაწვრთნილმა ცხოველმა იცის. მიუხედავად ამისა, ინტუიციით ვგრძნობ, რომ უნდა შეძლონ ბევრად უფრო მეტი!

მე ცდილობ, ისინი ავაგმეყველო, ეს ჩემთვის ღირსების საკითხიცაა. რა თქმა უნდა, ჯერჯერობით არაფერი გამომდის, უფრო სწორად - თითქმის არაფერი: მოგეერთი გყვე ახერხებს ჩემთან ერთად ორი-სამი მარტივი ბგერა გაიმეოროს, მაგრამა ამას დედამიწაზე მიმპანხებეც ხომ ახერხებენ?! დიხს, ეს ძალზედ ცოგაა, მაგრამ მაინც არ ვაპირებ უკან დახევას, რადგან ძალასა და იმედს მმაგებს ის დაქინება, რასაც ახლა სორორული აღმანიები ჩემი მშერის დაჭერაში ავლენენ. უკანასკნელი დროის განმავლობაში მათი თვალები თითქოს შეიცვალა და მგონია, რომ მათში ცნობისმოყვარეობაც კი მოჩანს, რაც აშკარად განსხვავდება ნაღირის უგუნური თვალითა ბრიალისაგან.

აუქმარებლად დავდივარ გალიების დერეფანში და ყოველი აღმანიის წინ დიდხანს ვჩერდები. ვესაუბრები გყვეებს, ველაპარაკები დიდი მოთმინებითა და სიყვარულით. ახლა ისინი მიჩვივნენ იმას, რომ ჩემგან, მათი მსგავსი არსებისაგან დანაწევრებული მეგყველების ბგერები ესმით. დანამდვილებით შეიძლება ითქვას, რომ ისინი მე მისმენენ. მე ვალაპარაკობ ორიოდ წუთს, შემდეგ ვჩერდები და ცალკეულ სიტყვებს ვამბობ... ვიმეორებ ამ სიტყვებს არა ერთხელ და ორჯერ და ველოდები, რომ პასუხც მოვისმინებ. აი, აღმანიის წვალებით წარმოთქვამს ერთ მარცვალს, მაგრამ მეც ვეღარ ახერხებს; იგი ძალზედ მალე იდლება და იატაკზე ისე ენარცხება, როგორც მთელი დღის დაქინებული შრომის

შედეგად ძალაგამოცლილი მუშა. იმედგაცრუებას ვერ ვმაღავ და მეორე გალიასთან გადავდივარ; ასე თანდათანობით მივდივარ იმ გალიაზე, სადაც მოწყენილი ნოვა მის ყოველ შემთხვევაში მე, დედამიწელ აღმანის, მეჩვენება, რომ იგი მოწყენილია და ცდილობ ეს გრძნობა მის მშვენიერ, მაგრამ უმეგყველო სახეზე დავინახო.

ხშირად ვფიქრობ ნოვას შესახებ მიჭირს მასთან გაგარებული დღეების დავიწყება, მაგრამ კონგრესის შემდეგ მასთან აღარ შევსულვარ გალიაში, რადგან ეს აღმანისური ღირსების შელახვად მიმაჩნია. ნოვა ხომ, სხვა არაფერია, თუ არა პირუტყვი! ახლა მე უმაღლეს ინტელექტუალურ წრეებში მიხლება ყოფნა და ამგვარი კონტაქტი უნდა არსებასთან წარმოუდგენელიც კია ჩემთვის. სირცხვილის აღმურიც კი ვაღამკრავს ხოლმე, როცა ჩვენი ინტიმური ურთიერთობა მახსენდება; მას შემდეგ, რაც გონიერ არსებათა ბანაკში გადავიხანცვე, ნოვას ისევე ვეპყრობი, როგორც მის მსგავს სხვა არსებებს და არ ვაძლევ თავს უფლებას, რომ მის მიმართ საგანგებო ყურადღება გამოვიჩინო.

და მიუხედავად ამისა, უნდა ვაღიარო, რომ ნოვა პირველხარისხოვანი საექსპერიმენტო ობიექტია და გულის სიდრემში მახარებს კიდევ ეს. ამ ქალბატონმა ბეგრად გაასწრო თავის თანაპლანეტელებს გონიერებისაკენ მავალ გზაზე. ჩემს დანახვაზე იგი გისოსებთან მოდის და მის სახეზე რაღაც ისეთი გრემისა აისახება ხოლმე, რასაც ძნელად თუ დაარქმევ დამილს. ვიდრე მე დავიწყებე ლაპარაკი, ნოვა თავად მეუბნება ათიოდე

გამეპირებულ მარცვალს და დღით-დღე სულ უფრო უკეთ ახერხებს ამას. არის ეს თუ არა იმის ნიშანი, რომ იგი სხეებზე უფრო მეტი ნიჭიერებითაა დაჯილდოებული? ან იქნებ ჩემთან ხანგრძლივმა კონტაქტმა დაამყარა ჩვენს შორის გელეპაითური კავშირი, რამაც ჩემი გაკვირბული უფრო გასაგებ გახადა მისთვის? ეს უკანასკნელი ვარაუდი უფრო მომწონს მე, რადგან ის ჩემს პატივმოყვარეობას საღებუნით ედება.

მე ვამბობ ჩემს სახელს, შემდეგ მის სახელს, ჯერ საკუთარ მკერდზე ვიღებ ხელს, შემდეგ მას ვადებ; ნოვა იმეორებს ჩემს ეესგს, მაგრამ უცებ სახეზე ცოფიანი ნაღირის მრისხანება დაღებულება, კბილებს მიღრჭენს და... მურგსუკან ჩემი სიცილი მესმის. ეს მირაა, რომელიც დროდადრო ჩემს ექსპერიმენტებს აკვირდება, მისი გამოჩენა კი ნოვას არსებაში რაღაც ეჭვიანობის მაგვარ გრძნობას ბადებს. მირასთან ერთად ხშირად კორნელიუსიც მოდის. მას ძალზედ ადევლებს ჩემი ექსპერიმენტების შედეგები და საბოლოო რეზულტატსაც იმედინადად ელის. თუმცა დღეს კორნელიუსი სხვა მიზნით მოვიდა, სახეზევე ეგვობა, რომ ძალზედ ადევლებულია:

- ულის, ჩემთან ერთად მოგზაურობაზე უარს ხომ არ იცყოლით?
- მოგზაურობაზე?

- ეს ძალზედ შორეული მოგზაურობა იქნება, ჩვენ პლანეტის მეორე მხარეს მოგვიწვეს წასვლა. არქეოლოგებმა იქ რაღაც გათხარეს, რაც, საერთო ამრით, ძალზედ მნიშვნელოვანია, მაგრამ გათხრებს ორანგუგანი ხელმძღვანელობის და ძნელი დასაჯერებელია, რომ მან საჭირო დასკვნები გამოიგანოს. ისინი განსაკვირვებულ გამოცანას წააწყდნენ, რომლის სწორი ამოსხნაც ჩემს გამოკვლევებს გადამიწყვეტ მნიშვნელობას მიანიჭებს. აკადემია იქ საგანგებო მივლინებით მაგზავნის და, ვფიქრობ, რომ თქვენი წამოსვლა ძალზედ სასარგებლო იქნება ჩემთვის.

მე ჯერ არ მესმის, თუ რა სარგებლის მოგანა შემიძლია, მაგრამ დაუფიქრებლად და დიდი სიხარულით ვთანხმდები, რადგან დიდი ხანია სორორას სხვა რეგიონების ხილვა მსურს.

მე და კორნელიუსი მის კაბინეტში შევდივართ სათათბიროდ. იმ დღეს დაგეგმილი მოვლენების ამგვარი შემობრუნება კმაყოფილებას იწვევს ჩემში; გვემით პროფესორ ანგელს უნდა შევხვედროდი, რომლის მდგომარეობა კვალავც დამთრგუნველია და ყოველი შეხვედრა მასთან უკვე საოცრად მძიმედ გადასაგანი ხდება ჩემთვის. ჩემი თხოვნით პროფესორი ცალკე პალატაში მოათავსეს, მაგრამ დღემდე ვერაფრით მოვახერხე მასში შეხსიერების ვადვიტება - იგი არანაირ თხოვნას და ბრძანებას არ ემორჩილება და ისე იქცევა, როგორც ნამდვილი ცხოველი.

მეორე თაჰი

ჩვენ ერთი კვირის შემდეგ გავემგზავრეთ. მირაც ჩვენთან ერთად გამოფრინდა, მაგრამ მალევე მოუწია უკან დაბრუნება, რათა კორნელიუსის არყოფნაში ინსტიტუტის საქმეებისათვის მიეხედა. თავად კორნელიუსი კი გათხრების რეგიონში ბეგრად უფრო მეტხანს აპირებ-

და დარჩენას, თუ, რა თქმა უნდა, ნაპოვნი ექსპონატები ნამდვილად საინტერესონი აღმოჩნდებიან.

ჩვენ საგანგებო თვითმფრინავი გამოვიყვეს, რომელიც ძალზედ წააგავდა ჩვენს ძველ რეაქტიულ თვითმფრინავებს, მაგრამ მაიმუნების საფრენი აპარატი ბევრად უფრო კომფორტაბელი აღმოჩნდა. აქ ჩვენ განგვათავსეს სპეციალურ პაგარა სალონში, სადაც არანაირი გარეშე ხმა არ შემოდოდა და ჩვენ თავისუფლად შეგვეძლებოდა საუბარი. ამ სალონში, როგორც ვთქვი, ჩვენთან ერთად ზირაც იმყოფებოდა.

თავს ბუნებრივად ვგრძნობდი, რადგან ამგვარ მოგზაობას დიდი ხანია ველოდი და, ბუნებრივია, აღარ გამკვირვებია, როცა თვითმფრინავის შტურვალთან პილოტი მიმპანზე დაეინახე. საოცარი სანახავი იყო ციდან დანახული სორორას პეიზაჟები და უფრო საოცარი იყო ამომავალი ბეთელჰემის თვალთვალა. ჩვენ დაახლოებით ათი ათასი მეტრის სიმაღლეზე მივფრინავდით, ჰაერი იყო საოცრად გამჭვირვალე და მთელი სისრულით მოჩანდა, თუ როგორ შორდებოდა ჰორიზონტის ხაზს ვიგანგური ვარსკვლავი, რაც ისეთივე ზომით მოჩანდა, როგორც ჩვენი მზე - დიდი ლინზების მქონე ჭოროტიკში. ჩემთან ერთად ზირაც აღგაცემული უმზერდა ამ სანახაობას.

- თქვენს ღელამიწაზე ასეთი ღამაშია ალიონი? - მკითხა ზირამ. - ნუთუ თქვენი მზე შეიძლება ჩვენსას შეედაროს?!

მე ვუთხარი, რომ მზე ასეთი წითელი და დიდი არ არის, მაგრამ მისი მშვენიერება ჩვენს სავსებით გვაკმაყოფილებს და სანაცვლოდ ნიშნი იმით მოვუგე, რომ ჩვენი თვარე ბევრად უფრო დიდი და კაშკაშაა, ვიდრე სორორას ღამეული თანამგზავრი.

ჩვენ ისე ვმხიარულობდით, როგორც არდადეგებზე წასული სკოლის მოსწავლეები და მე ზირას ისე ვეხუმრებოდი, როგორც ძველ, კარგ ნაცნობს. მოგვიანებით, ჩვენს საუბარს კორნელიუსიც რომ შემოუერთდა, მგონი, გამანაწყენა კიდევ ამან, რადგან ქალთან მუსაიფში ხელი შემიშალა. კორნელიუსს რაღაც აწუხებდა. კაცმა რომ თქვას, მთელი ეს უკანასკნელი კვირა იგი აშკარად ნერვიულობდა. იმისათვის, რომ წამოწყებული საქმე ბოლომდე მიეყვანა, მას ძალზედ დიდი მუშაობის ჩატარება უხდებოდა, მოგჯერ საამისოდ მთელი ღლეების განმავლობაში უწევდა ლაბორატორიაში გამოკეცვა. თავისი საქმიანობის შესახებ იგი ლაპარაკს ერიდებოდა და ზირამ, მგონი, ჩემზე მეტი არაფერი იცოდა ამ საკითხებისა. მე კი ვიცოდი მხოლოდ ის, რომ კორნელიუსს მაიმუნების წარმოშობის პრობლემა აღეგებდა და რომ ამ მეცნიერი-შემპანზე დასკვნები სულ უფრო შორდებოდა სორორამე გაბაგონებულ თეორიებს. იმ დილით კორნელიუსმა პირველად გამაცნო თავისი ნაამრევის მოგვირეტი მხარე და მივხვდი, თუ რატომ აღეგებდა ჩემი, როგორც მოამზროვნე აღამიანის, პიროვნება აგრეთვე მას. საუბარი მან იმავე თემით დაიწყო, რის შესახებაც ათასჯერ მაინც გვისაუბრია ჩვენ:

- ულესი, თქვენი ნაამბობიდან ვიცი, რომ ღელამიწაზე მაიმუნები ჩვეულებრივი ცხოველები არიან, ხომ? რომ აღამიანებმა, მათგან განსხვავებით, ცივილიზაციის ისეთ ღონეს მიაღწიეს, რაც ჩვენსას უტოლდება და ზოგ საკითხში სჯობის კიდევ მას? დაიხ, საკითხის ამგვარი წარმოჩენა ჩემს პატივმოყვარეობას არ ღაბავს - მეცნიერებისათვის ჭეშმარიტება მეგს ნიშნავს, ვიდრე თავმოყვარეობა.

- დაიხ, ბევრ სფეროში ჩვენ გაკობეთ, ეს ფაქტია! და ამის ნათელი დადასტურებაა ჩემი ჩამოფრენა თქვენს პლანეტაზე, თქვენ კი, როგორც ვიცი, კოსმოსის ათვისებაში იმ სგადიამე ხართ...

- ვიცი, ვიცი - ფიქრიანი თვალებით შემაწყვევინა კორნელიუსმა - ამის შესახებაც გვისაუბრია. ჩვენ ახლა ვწვდებით იმ სიღრმეებს, რაც თქვენ ასეულობით წლის წინ აითვისეთ... ეს ყველაფერი ვიცი - განაგრძო კორნელიუსმა და პაგარა სალონში ბოლოს ეცმას მოჰყვა. - უბრალოდ ამ ბოლო დროს ერთი საშინელი ამრი, არა ამრი კი არა, ვარაუდი ამეკვიაგა, რასაც ბევრი კონკრეტული ფაქტი ადასტურებს. მე მგონია, რომ სამყაროს აგებულების იდუმალება ჩვენს პლანეტაზედაც იქნა ამოცნობილი, ოღონდ ძალიან დიდი ხნის წინ... სხვა მოამზროვნე არსებების მიერ!...

მე შემეძლო მისთვის მეპასუხა, რომ ამგვარი ვარაუდი თუ შთაბეჭდლება, როცა გგონია, რომ ეს ყველაფერი უკვე ოდესღაც იყო, ღელამიწული მეცნიერებისათვისაც ნაცნობია; რომ ეს გრძობა უნივერსალური იერის მქონეა, რომ სწორედ მასზეა დაფუძნებული წარმოდგენა ღმერთის არსებობის შესახებ, მაგრამ კორნელიუსის ამრთა დინების შეწყვეტა ვერ გავბედე, რადგან იგი, როგორც ჩანს, ამ საბურთისათვის კარგახანია ემზადებოდა და ყოველ სიგყვას დიდი სფერობით ამბობდა:

- ...სხვა მოამზროვნე არსებების მიერ! - ნიშნულად წარმოთქვა

მეცნიერმა. - და, სრულიად დასაშვებია, რომ ისინი სულაც არ იყვნენ... უკვე იგი დაღუძა. მას ისეთი ნაწამები სახე ჰქონდა, როგორც აღამიანს, რომელიც ხელის ცეცებით უახლოვდება მისთვის მიუღებელ და შემზარავ ჭეშმარიტებას.

- თქვენ ისიც მითხარით, ღელამიწაზე მაიმუნებს კარგად აქვთ განვითარებული მიმბაძველობითი ინსტინქტი, ხომ ასეა?

- მათ შეუძლიათ მოგვაძიონ ყველაფერში... ყველაფერ იმაში, რაც საგანგებო გააზრებას არ მოითხოვს. ეს მათ იმ ღონეზე შეუძლიათ, რომ მზნა „მაიმუნობა“ ჩვენთან ღამის „მიბაძვის“ სინონიმიაა ქცეული.

- ზირა - მიმკვდარებული გონით ჩაიბურგყუნა კორნელიუსმა - ხომ არ გეჩვენება, რომ ამგვარი „მაიმუნობა“ ჩვენივისაც მეტისმეტად ჩვეულ მოვლენად იქცა?

და, არ მისცა არ საშუალება საცოლეს თავის მოძმეთა დასაცავი სიგყვის თქმისა, კორნელიუსმა კვლავ მღელვარე გაღაღამე გადაიყვანა საუბარს:

- ეს აღრეული ბავშვობიდან იწყება. მთელი ჩვენი სწავლების მეთოდი მიმბაძველობაზეა დაფუძნებული.

- შენც ხომ მშვენივრად იცი, რომ ეს ორანგუტანები...

- დაიხ, დაიხ, მათი ბრაღია, რადგან ახალგაზრდობა მათი წიგნებით იმრდება. ისინი მაიმუნების მომავალ თაობას აიძულებენ, რომ გვიმეორონ წინაპართა ყველა შეცდომა. სწორედ ამით აიხსნება ჩვენი პროგრესის დაბალი რიგში. აგერ, უკვე ათი ათასი წელია, ჩვენ ნაბიჯიც არ გადაგვიღვამს წინ და ერთ ადგილს ვგეკნით.

აქ მე უნდა ჩაურთო ორიოდ სიგყვა მაიმუნების ცივილიზაციის დაბალი გემპის შესახებ. ამან მეც გამაოცა, როცა მათს ისტორიას ვსწავლობდი, და სწორედ ამაში დაეინახე ძირითადი სხვაობა ჩვენსა და მათ შორის. მართალია, ღელამიწაზეც გვექონდა სრული უმოქმედობის პერიოდები, ჩვენც გყავდა ჩვენი „ორანგუტანები“, რომლებიც იდიოტურ პროგრამებს ქმნიდნენ, რომლებიც ახალგაზრდებს აბრყვებდნენ და რომელიც პერიოდებზე საკმაოდ დიდხანს გრძელდებოდა, მაგრამ არა იმდენხანს, როგორც აქ, სორორამე. უმოქმედობის ბნელი ხანა, რამედაც ჩიოდა მეცნიერი-შემპანზე, სორორამე უკვე ათი ათასი წელი გრძელდებოდა. ამ დროის მანძილზე არცერთი საკვანძო საკითხში არ მოხდა ძვრა, თუ არ ჩავთვლით მოგვიერთ მეთრეხარისხოვან სფეროს. მაგრამ ყველაზე საინტერესო ამაში ის იყო, რომ მათი პირველი

ღელვანდები, პირველი მაგიაჩეები, პირველი მოგონებები მოგვიტხრობდნენ რომელიც მაღალგანვითარებულ ცივილიზაციაზე, რაც თავისი არსით თითქმის არ განსხვავდებოდა დღეს არსებულისაგან. ათი ათასი წლის წინანდელი უძველესი ღოკუმენტები ადასტურებდნენ იმას, რომ იმ შორეული წარსულის ცოდნათა და მიღწევათა საერთო ჯამი პრაქტიკულად ამჟამად არსებულს გლოფრადი იყო, ხოლო იმის შესახებ, რაც უფრო აღრე არსებობდა, არ შემორჩა არანაირი მეპირი თუ წერილობითი ფაქტი, არანაირი ძეგლი ამ ცივილიზაციამდელი ეპოქისა... ეს საკითხი სრული სიბნელითა და სიცარიელით იყო მოვლილი. ერთი სიგყვით, იქმნება ისეთი შთაბეჭდილება, რომ მაიმუნების საზოგადოება უცებ წარმოიშვა ათი ათასი წლის წინ და მას შედეგ არანაირი ცვლილება არ განუცდია. ამ პლანეტის რიგით წევრებს სავსებით აკმაყოფილებდათ საკითხის ამგვარი გაშუქება და არც არაფრის შესახებ სურდათ დაეჭვება, კორნელიუსის მსგავს მაძიებელ არსებებს კი არ შეეძლოთ ასეთ იღუ-მოვლასთან შეგუება და მთელი არსებით ცდილობდნენ მასში ჩაწვდომას.

- მაგრამ ხომ არიან მაიმუნები, რომლებსაც არა მხოლოდ მიბაძვა, არამედ შექმნაც შეუძლიათ?! - პროტესტი გამოთქვა ზირამ.

- დაიხ, გამოჩნდნენ ასეთებიც, განსაკუთრებით უკანასკნელ ათწლეულში. როგორც იქნა, ამრი ქმედებაში გაღამიარდა და ვერც ჩვენ შევეწინააღმდეგეთ ევოლუციის გარდუვალ კანონს... მე კი, ზირა, მე... მე ის მინდა გავიგო, თუ როგორ დაიწყო ეს ყველაფერი... ახლა უნერუებად აღარ მიმანჩნია ის საკითხი, რომ მთელი ჩვენი ცივილიზაციის საფუძველში მიმბაძველობის იდეა დევს...

- კი მაგრამ ვის და რას ვბაძავთ?!

აქ კორნელიუსმა ენას კბილი დააჭირა და ნიშნულად გაჩერდა, თითქოს ნანობსო, რომ ამ საკითხზე საუბარი დაიწყო.

- მე საბოლოოდ დასკვნამდე ვერ არ მივსულვარ - განაგრძო შემპან-მემ მცირე ხნის შემდეგ. - საამისოდ ღამამეციკლები ფაქტები მჭირდება და ეგვებ ეს ფაქტები იმ ნამარს ქალაქში მოვიძიოთ, საითაც ახლა მივეშურებით. გათხრების წინასწარი შედეგების თანახმად ეს ქალაქი არსებობდა არა ათი ათასი წლის წინ, არამედ ბევრად უფრო აღრე, იმ ეპოქაში, რის შესახებაც ჩვენ წარმოდგენა არ გვაქვს.

შესაშუა
კორნელიუსი გაჩუმდა. ეგყოლობდა, რომ მას ამის შესახებ ლაპარაკი

უჭრდა და უთქმელობაც არ შეეძლო. მისი ნააზრევი ძალზედ მნიშვნელოვანი აღმოჩნდა ჩემთვის. არქეოლოგების მიერ უდაბნოში აღმოჩენილი ქალაქის ნაშთი, ქვიშის სქელი ფენის ქვეშ მოყოლილი მისი ნანგრევები ბევრ საიდუმლოს მოიფარდა და მე შევიფიქრე საკუთარ თავს, რომ ამ ილუმინაციაში გავერკვეოდი. ამაში ვერაფერ შეუძლებელს ვერ ვხედავდი და გონიერი ადამიანისათვის საფხვებით შესაძლებლად მიმაჩნდა, რასაც ვერ ვიგეყვით ორანგუტანზე, რომელიც ამ გათხრებს ხელმძღვანელობდა და რომელმაც კორნელიუსი დიდი პატივით მიიღო ამ უკანასკნელის მაღალი სამეცნიერო პოსტის გამოცხადებით, თუმცა ამჟამად იგრძნობოდა, რომ ორანგუტანი მიზნით აღიქვამდა ახალგაზრდა შიმპანზეს მდევრებს და, მით უმეტეს, იმ იდეებს, რაც ხანდახან წამოსცდებოდა ხოლმე კორნელიუსს საუბრისას.

ჭეშმარიტად დეთიური მოთმინება უნდა გქონდეს, ამ უსასრულო ქვიშაში გათხრები რომ აწარმოო, როცა ფეხი განუწყვეტლავ გეფლობა ფხვიერ სიცარიელეში. თითქმის თვეა, რაც ჩვენ ამ არემარეში ნამარხი ქალაქის ქუჩებს ვწმენდით; ზირამ, როგორც ვთქვი, მალევე მიგვაგოვა და მე კორნელიუსთან დამგოვა, რომელიც ჯიუტი თავდაჯერებით ეძებს თავის თეორიების დასტურს. ისიც და მეც მუხლჩაუხრელად ვშრომობთ და ვიმედოვნებთ, რომ სწორედ აქ, ამ უძველეს ნანგრევებში იმალება ისტორიის დიდი გამოცანა, რაც ორივეს ძალზედ გვაწუხებდა და გვაინტერესებდა.

მე კვლავაც აღფრთოვანებაში მოვყავარ კორნელიუსის ცოდნის სიღრმესა და მრავალმხრივობას. იგი თავად ცდილობს ქალაქის ასაკის დადგენას. მაიმუნები ასეთ შემთხვევაში სარგებლობენ მეთოდით, რაც ჩვენსაც პავს და დაფუძნებულია ექსპონატების გეოლოგიურ და ქიმიურ ანალიზზე. კორნელიუსმა მარგოლმარტომ ჩააბარა ყველა ეს ანალიტიკური ღონისძიებანი და ვალდებულია დაეთანხმოს ოფიციალური მეცნიერების აზრს, რომ: ქალაქი მართლაც ძალიან-ძალიან ძველია; რომ ის ათას ათას წელზე მეტი ხნის წინ არსებობდა და არის ის უნიკალური ძეგლი, რომელსაც შეუძლია დაამტკიცოს, რომ მაიმუნთა ახლანდელი ცივილიზაცია ცარიელ ადგილზე, რაღაც შებუნებრივი ძალით არ წარმოქმნილა...

რაღაც უკვე არსებობდა სორორაზე დიდი ხნით ადრე, ვიდრემდე ეს ისტორიული ეპოქა დაიწყო, მაგრამ რა?

გავიდა ერთი თვე თავდაუზოგავი შრომა-ძაბვისა და ჩვენ არაფერი მოგვიგანა, გარდა იმედგაცრუებისა. იქმნებოდა შთაბეჭდილება, რომ ეს ისტორიამდელი ქალაქიც დიდად არაფრით განსხვავდებოდა თანამედროვეთაგან. ჩვენ ვიპოვეთ სახლების ნანგრევები, საწარმოო დანიშნულების ნაგებობათა ნაშთები, რომლებიც ამტკიცებდნენ იმას, რომ უძველესი ქალაქის ბინადრებს ჰქონდათ ავტომობილები და თეთ-მფრინავები, როგორც ახლა... ასე რომ, გონიერთა არსებობა კიდევ უფრო ადრე, საუკუნეთა წყვილადმი დაწყებულა, მაგრამ ეს ნამდვილად არ იყო ის, რასაც ეძებდა კორნელიუსი და რასაც ველოდი მე.

* * *

იმ დღით კორნელიუსი ჩემზე ადრე გაემშურა გათხრებისაკენ. მუშებს წინაღულს გაეთხარათ რკინაბეგონის შედარებით სქელკედლებიანი შენობა, რომელიც, ერთის შეხედვით, სხვებზე უკეთ იყო შემონახული. თუმცა ამ შენობაშიც ყველაფერი ქვიშით და ნაგვით იყო ამოვსებული და არქეოლოგები, შეიძლება ითქვას, „საცერში ცრიდნენ“ მთელ ნაგებობას. ჯერ ვერც აქ ნახეს რაიმე საინტერესო, აქაც მხოლოდ რაღაც მილების მონაჭრები ან საოჯახო ნივთების და ჭურჭლის მონაგებები იპყრობდნენ ყურადღებას.

მე ჩვენი კარვის პირას ვიჯექი და შორიდან ვუმზერდი, თუ როგორ ხელმძღვანელობდა გათხრებს მოხუცი ორანგუტანი. კორნელიუსი აღარ-სად ჩანდა, თუმცა მცირე ხნის წინ მუშებთან ერთად ნიშნით მუშაობდა. იგი ასე ხშირად იქცეოდა, რადგან მუშებს არ ენდობოდა და ეშინოდა რაიმე ექსპონატს დაუღვერობის გამო არ დაემიანებინათ მათ. უკვე შევინაოე, რომ კორნელიუსი ნანგრევის სიღრმიდან გამოვიდა და მაშინვე მივხვდი, რომ მან რაღაც გასაოცარი იპოვა. მას ორივე ხელით ეჭირა სვანის, რომლის შორიდან განჭვრეტა ვერ შეეძელი. კორნელიუსმა უცერემონიოდ მოიმორა ორანგუტანის გაწვდილი ხელი, რომლიც ნაპოვნის გამორთმევას ღამობდა, და ეს სვან ქვიშაზე ფრთხილად დაასვენა. შემდეგ მან ჩემსკენ გამოიხედა და თავისთან მიმისმო. ახლოს რომ მივდი, მისმა ენითაუწერელმა მღელვარებამ გამოცა.

- ულის! - ძლივს ლულულებდა იგი - ო, ულის!
 ამ მღვთმარობაში მე იგი არასოდეს მენახა; მას ხმა უწყვდებოდა, სუნთვას ძლივს იკავებდა და მთლად გაფითრებული იყო. ირგვლივ შემოკრებილი მუშა მაიმუნების ხროვა, რაც ძირითადად გორილების რასისაგან შედგებოდა, ქვიშაზე დასვენებული საგნისაკენ ხელს იმეფდნენ და ისტერიულად ხარხარებდნენ. კორნელიუსმა გაყარა ისინი და კვლავ დამიძახა:
 - ულის!

- რა მოხდა?
 ახლა მეც დავინახე ძირს დასვენებული სვანის და კორნელიუსის აღელვებული სიგეყვით ჩამესმა:
 - თოჯინა, ულის, თოჯინა!

ღიას, ეს იყო ფაიფურისაგან გაკეთებული ჩვეულებრივი თოჯინა. სასწაულის წყალობით ეს თოჯინა პრაქტიკულად არ იყო დაზიანებული და მას პარიკი და სამოსიც თითქმის უვნებლად შემონახვოდა. პირველად ვერ ჩავწვდი მეცნიერი შიმპანზეს მღელვარების მიზეზს და მხოლოდ ორიოდე მგაჩვევლი წუთის შემდეგ გავიაზრე... მეც გავიგე! გავიგე და ამან სულის სიღრმეზე შემადრწუნა. ღიას, ეს იყო ადამიანის გარეგნობის მქონე თოჯინა, დედამიწელი ადამიანის გარეგნობის მქონე თოჯინა! ვერ ვიჯერებდი ამას, რადგან ყოველივე მეგისმეგად ფანტასტიურად ჩანდა. ვიდრემდე სასწაულს გამოვაცხადებდით, ყველა ვარიანტი უნდა გავგვეთვალა... შესაძლოა, ამას მეგისმეგად ბანალური ახსნაც ჰქონდა? თუმცა ისეთი მეცნიერი, როგორც კორნელიუსი იყო, ნამდვილად გრძნობდა და იაზრებდა, რომ საქმე ჭეშმარიტად სასწაულებრივ მოვლენასთან გვექონდა.

რა თქმა უნდა, მაიმუნების ბავშვებსაც აქვთ თოჯინები და მათ შორის არააიმუნთა ცხოველების და ადამიანის მსგავსი ფიგურების არსებობაც, ასე რომ, ეს „ფაიფურის ქმნილება“ არ უნდა გამხდარიყო ბრძენი შიმპანზეს მღელვარების მიზეზი, მაგრამ ჯერ ერთი: მაიმუნები ამგვარ ფიგურებს ფაიფურისაგან არ აკეთებენ და მეორე - თოჯინებს პრაქტიკულად სამოსი არ აცვამენ; ეს თოჯინა კი, გვეყვებით, მუსგად ისე იყო ჩაცმული, როგორც ჩვენიან, დედამიწაზე გამოპრაინტავენ ხოლმე გოგონები თავის საყვარელ სათამაშოებს.

ფიგურას განზე ჰქონდა პაგარა ხალგებები, რაც ამჟამად კორნაისის ნარჩენები იყო, რამდენადაც თავის მხრივ ქვედა კაბა და ბლუზა იყო წამოცმული. თოჯინას ძალზედ აკურაგულად და გემოვნებით ეცვა, როგორც ამას დედამიწელი ადამიანის შვილი თავის მსგავსს აცემეს ხოლმე; სორორელი მაიმუნების ნაშთებზეც ასევე კამპავენ თავიანთ თოჯინა მაიმუნებს, მაგრამ არც დედამიწაზე და არც აქ, არცერთი ბავშვი არ ჩააცმევდა ცხოველად მძინეულ არსებას გონიერი არსებისათვის განკუთვნილ სამოსს. ახლა კი მივხვდი, რამაც ააღელვა ჩემი გონიერი მეგობარი შიმპანზე.

მაგრამ სხვა რამ უფრო საინტერესო აღმოჩნდა, რამაც არა მარტო გორილები, არამედ პირქვეშ ორანგუტანიც კარგ ხასიათზე დააყენა. აღმოჩნდა, რომ თოჯინას ლაპარაკი შეეძლო. კორნელიუსმა

შემთხვევით დააჭირა კვლავაც მოქმედი მექანიზმის დილაკს თითი და თოჯინა ალაპარაკდა. რა თქმა უნდა, მან მხოლოდ ერთი სიტყვა თქვა - „მა-მა... მა-მა!“ - და ამ სიტყვას იმეორებდა დაუსრულებლად ვიდრემდე კორნელიუსს დილაკზე ეჭირა ხელი. ეს ბავისმიერი ბგერები ნაცნობია დედამიწის ყველა ენაზე მეგყვედისათვის და ნაცნობი აღმოჩნდა მაიმუნთა ენაზე მოლაპარაკეთათვისაც; და სერთოდ, მთელ სამყაროში, თუკი ვინმე სადმე მეგყველებს, მშობელს ბავისმიერი ბგერებით მოიხსენიებენ.

კორნელიუსმა განზე გამისმო:
 - ჩამოყალიბებული ბრიყვი! - მივხვდი, ვის შესახებაც ამბობდა ამას კორნელიუსი; ბებერმა ორანგუტანმა ამ სათამაშოში პაწაწა მაიმუნების გასართობის მეტი არა დაინახა რა და სხვა არც არაფრის გავიგებდა ეწადა. კორნელიუსს არც უცდია, რაიმე განემარგა იმ ბრიყვისათვის, რადგან ეს ექსპონატი იმდენად წარმოუდგენელი მნიშვნელობის რამ იყო, რომ მის შესახებ ინფორმაციის გავრცელებას არ ჩქარობდა ჩემი მეგობარი. მან მეც კი არ გამიზიარა ყველაფერი ბოლომდე, თუმცა მიხვდა, რომ ჩემთვის ისედაც ნათელი იყო ამ თოჯინის არსი და მნიშვნელობა.

იმ დღის ბოლომდე ჩვენ კრინტიც კი არ დაგვიმთარვს საოცარი თოჯინის შესახებ. მე ისიც კი შევინაოე, რომ კორნელიუსი ერთგვარმა მეცნიერულმა ეგოიზმმა შეიპყრო და ნანობდა იმას, რომ გამანდო საკუთარი თეორიის ძირითადი მოსაზრებანი.

არ ვიცი, იყო თუ არა ეს ეგოიზმი ან სხვა რამ, მაგრამ მეორე დღეს კორნელიუსმა სრულიად მოულოდნელად განმიცხადა, რომ ჩემს ყოფნას გათხრებზე აღარ თვლის მიზანშეწონილად, რომ ჩემი დაბრუნება ინსტიტუტში უფრო მნიშვნელოვანი იყო იმ მომენტში და ოცდაათის საათის შემდეგ თვითმფრინავი ჩემს განკარგულებაში იქნებოდა.

აპაპე ნოზონი აპუსუანი. კოინონი (მე-2 მკ.)
 1. დეკლასი. 2. ანტიფრინი. 3. უკუნი. 4. კუკა. 5. კალამბური. 6. ვილინი. 7. ეუანაკო. 8. ვეცავეი. 9. არშია. 10. ბანდერასი. 11. პლიმუნერი. 12. გარბადალი. 13. ჯონსი. 14. ასტრა. 15. ვირონდა. 16. ეანი. 17. პრომიუი. 18. ბლოკადა. 19. მწერა. 20. ასტრალური. 21. პროინიცი. 22. იმარი. 23. ოსაკა. 24. ბალტიმორი. 25. უსუბი. 26. არგეზიული. 27. სამთავისი. 28. ელერი. 29. არქონგი. 30. პრევი. 31. ქსელური. 32. გროკი. 33. ანაბარი. 34. უელსი. 35. წნევა. 36. გრეგა. 37. ნორმანდა. 38. გვარდიული. 39. ქტორივი. 40. სტალინი.

კოსმოსის ათვისება

პილოტირებული ფრენის ქრონიკა

21. 1966 წელი, 3-6 ივნისი
თომას პაზენ სპაუკრი (მეორე გაფრენა), **იუჯინ სერანი** - კოსმოსური სომადლი „**ჯაინი-9**“.
სამშენი-თანამშენებელთან მიახლოება სერანის გასვლა კოსმოსში.

იუჯინ ანდრუ სერანი (Eugene Andrew Cernan) - დაიბადა 1934 წელს ჩიკაგოში. ასტრონავტთა რიგებში ჩაირიცხა 1963 წელს. პირველი გაფრენისას, როგორც „ჯემინი-9“-ის პილოტი, ღია კოსმოსში გავიდა და ორი საათი დაჰყო გარეთ. მეორე გაფრენა ჰქონდა „აპოლონ-10“-ით, ხოლო „აპოლონ-17“- ფრენისას იყო ამ სომადლის მეთაური და პარისონ მშობიარე ერთად სამი დღე დაჰყო მთვარის ზედაპირზე, რომელთაგან 22 საათი უშუალოდ მთვარეზე დაიბიჯებდა.

22. 1966 წელი, 18-21 ივლისი
ჯონ იანგი (მეორე გაფრენა), **მიკლ კოლინი** - კოსმოსური სომადლი „**ჯაინი-10**“.

„ჯემინის“ შეერთება რაკეტა „აჯენასთან“. კოლინის გასვლა სომადლიდან.

მიკლ კოლინი (Michael Collins) - დაიბადა 1931 წელს რომში (იტალია). 1952 წლიდან სამხედრო ფაილია აშშ-ს საჰაერო ძალებში და ირცეხებოდა, როგორც ბომბარდმენის პილოტი. 1963 წელს გასტრეზება გაიარა NASA-ში და შეუერთდა ასტრონავტთა რიგებს. „ჯემინი-10“-ით ფრენის შემდეგ, მას უნდა შეესრულებინა ფრენა „აპოლონ-8“-ით, მაგრამ ავადმყოფობამ შეუშალა ხელი; შემდეგ „აპოლონ-12“-ით, არმსტრონგთან და ოლდრინთან ერთად, პირველად დაჯდა მთვარის ზედაპირზე; პროგრამის თანახმად კოლინი სომადლში დარჩა და მთვარის ზედაპირზე არ გადასულა.

23. 1966 წელი, 12-15 სექტემბერი
რიჩარდ კონარდი (მეორე გაფრენა), **რიჩარდ გორდონი** - კოსმოსური სომადლი „**ჯაინი-11**“.

„ჯემინის“ შეერთება ბავარიით რაკეტა „აჯენასთან“. გორდონის თრჯუნ გასვლა სომადლიდან.

რიჩარდ ფრანსის გორდონი (Richard Francis Gordon) - დაიბადა 1929 წელს ქალაქ სიეგლში. 1953 წლიდან ირცეხებოდა აშშ-ს საჰაერო ძალებში. 1963 წელს შეუერთდა ასტრონავტებს. პირველი ფრენისას 3 დღის განმავლობაში „ჯემინი-11“-დან თრჯუნ გავიდა ღია კოსმოსში. „აპოლონ-12“-ით ფრენისას კი, როცა ავადმყოფობა (კონრადი და ბინი) მეორედ დაემუქნა მთვარეზე, გორდონი სომადლში, ორბიტაზე დარჩა.

24. 1966 წელი, 11-15 ნოემბერი
ჯაინი ლუკაი (მეორე გაფრენა), **ბუზ ალდრინი** - კოსმოსური სომადლი „**ჯაინი-12**“.

„ჯემინის“ შეერთება ბავარიით რაკეტა „აჯენასთან“. ალდრინის გასვლა სომადლიდან.

ბუზ ალდრინი (Buzz Aldrin) - დაიბადა 1930 წელს ნიუ ჯერსის შტატში. 1951 წლიდან ირცეხებოდა აშშ-ს საჰაერო ძალებში. კორეის ომის დროს 66 საბრძოლო გაფრენა მიაწყო. 1963 წლიდან ასტრონავტთა რიგებშია; პირველი ფრენისას „ჯემინი-12“-დან გავიდა გარეთ და ხუთ-ნახევარი საათის განმავლობაში იყო ღია კოსმოსში. „აპოლონ-11“-ით ფრენისას არმსტრონგის შემდეგ, როგორც მეორე ადამიანი, დაჯდა მთვარეზე ფეხი. 1971 წელს გავიდა NASA-ს შემადგენლობიდან.

25. 1967 წელი, 23-24 აპრილი
ვალდირ კოპარპოვი (მეორე გაფრენა) - კოსმოსური სომადლი „**სოიუზ-1**“.

კოსმონავტი დაიღუპა დაშვებისას, საპარაშუტე სისტემის გაუმართაობის გამო.

26. 1968 წელი, 11-22 ოქტომბერი
დონ ფულტონი (მესამე გაფრენა), **რონი უალერი**, **რონი კინინგამი** - კოსმოსური სომადლი „**აპოლონ-7**“.

სომადლ „აპოლონის“ ძირითადი ბლოკის გამოცემა დედაბიჭის გარშემო ორბიტაზე.

დონ ფულტონი ეისელი (Donn Fulton Eisele) - დაიბადა 1930 წელს. „აპოლონ-7“-ით ფრენა ერთადერთი იყო მის ცხოვრებაში, რომლის დროსაც 11 დღე დაჰყო კოსმოსში.

რონი უალერი კინინგამი (Ronnie Walter Cunningham) - დაიბადა 1932 წელს. „აპოლონ-7“-ით ფრენა ერთადერთი იყო მის ცხოვრებაში.

27. 1968 წელი, 26-30 ოქტომბერი.
გიორგი ბერძენი - კოსმოსური სომადლი „**სოიუზ-3**“.
უშუალოდ სომადლ „სოიუზ-2“-თან მიახლოება.

ბასული ნომრის პასუხები

(1-ლი გვერდი)

1. პუაიფერი. 2. ალფერი. 3. ციციკორე. 4. გიგანი. 5. პელგროუ. 6. კომპანი. 7. დისკონიუა. 8. ფელდინი. 9. ერნობი. 10. მინელი. 11. ანტრეტი. 12. ბერნობი. 13. ოლსია. 14. კალმეტრი. 15. ოფრაბი. 16. რელივერი. 17. ვიეპა. 18. უელსი. 19. სარე. 20. ალაგაუ. 21. პადე - პრინცი. 22. სეია - სავაბი. 23. დავერი. 24. გუმატი. 25. ლია. 26. ალმეიერი. 27. მაგიე.

(2-ლი გვერდი)

თარაზულა: 7. გალია. 8. კაცი. 9. კოლი. 11. კამიკატი. 12. ტანკისკი. 13. სემბრამბი. 15. სლაი. 17. ჰატი. 18. ფოტი. 19. წარბი. 22. სულაკერი. 24. მარაბუ. 27. ყირბი. 28. აიაჩი. 29. ფრაბუ. 30. აფხაბი. 33. ფელეხი. 35. ანგალია. 36. ერანდილი.

შეკვლა: 1. ბაგარა. 2. ლაგინა. 3. გენა. 4. კასტარა. 5. ფიუნესი. 6. ილაგი. 9. კეირბი. 10. ლემნფორმა. 14. არმატი. 16. ადუშაბი. 20. გული. 21. ნატი. 23. ალაბა. 25. ასიფი. 26. შამფერი. 31. ფინი. 32. ელია. 34. ლენა.

(3-ლი გვერდი)

თარაზულა: 1. გენი. 4. ავტიგორი. 8. მურევი. 14. ნარკომანი. 15. ფლაკონი. 16. კლერი. 19. კომპანიკოსი. 20. ეთიოპი. 21. შუი. 24. აგნი. 25. ენერი. 26. დიპლოლოკი. 31. გირი. 32. ალალი. 33. შგამი. 34. ოგერი. 39. ამაგი. 40. ბუტი. 41. ფლორინი. 42. საგა. 47. შალამბი. 48. სილბერი. 49. მრეული. 52. თინა. 53. კუსტარული. 54. არდამბი. 58. ეუსტა. 59. დუმა. 60. ლორი. 65. ლუნდა. 66. სენა. 67. პუსეინი. 68. პლე. 72. გობრი. 73. რობინსონი. 74. ბოლი. 78. დეა. 79. რეპუბლიკა. 80. ვიგარისკი. 84. ლემური. 85. მმარი. 86. მაყვალა. 87. ოგერი. 91. ინგერი. 92. ფალა. 93. მარტი. 98. ბარა. 99. ქენბაბერი. 100. ბურბაიტი. 103. სიარული. 104. მტრინსი. 105. ალაგი. 110. ანდრა. 111. ბონი. 112. პლაკი. 113. მუტი. 117. მუქული. 118. ლარა. 119. კინეტიკა. 123. კოტი. 124. ბანკალი. 125. ფარადი. 129. ლიგავი. 130. სეგალი. 131. ნირანა. 136. სეფენსონი. 137. გონზალი. 138. ოკეული. 139. ილია. 140. ვალერი. 141. კარამბი.

შეკვლა: 1. გენკოლოგი. 2. ეფრემი. 3. ისოკრატე. 5. გაისკა. 6. გულა. 7. რიკოტი. 9. რული. 10. გურნოტი. 11. მარჩხალი. 12. ანგონი. 13. სირბი. 17. თანა. 18. ბოლუეტი. 22. კრეტი. 23. ოლერი. 27. ტრამბლი. 28. ალაბი. 29. აბლიტი. 30. კურაიტი. 35. აგამე. 36. სკოპერი. 37. გრეტი. 38. მალიტი. 43. უმთიელი. 44. ისულა. 45. ალილია. 46. ბრანბი. 50. სანია. 53. რაბინი. 55. მურდინი. 56. მიპული. 57. ოქერი. 61. მებროლი. 62. იფომატი. 63. ლონკეტი. 64. რემბიტი. 69. ანჯი. 70. დიდი. 71. სოფა. 73. ოლიდატი. 76. სურმანი. 77. პალოლარი. 81. არენა. 82. პაპა. 83. შიპალი. 88. თემესი. 89. მაკრე. 90. არმული. 94. ორბანი. 95. აბსული. 96. შუაკატი. 97. ფლაგელი. 101. ორტი. 102. ანული. 106. პარტი. 107. მონდერი. 108. აბლიკატი. 109. საფანი. 114. ალაგრონი. 115. ბაგრაბონი. 116. რეტიკა. 120. პუაფერი. 121. ალკი. 122. ტაუ. 126. ლაფი. 127. აბაბი. 128. ანული. 132. ოსი. 133. ინგა. 134. ელა. 135. შიმი.

(4-ლი გვერდი)

თარაზულა: 1. რუატი. 6. ვასალი. 9. რიკორი. 11. კალირი. 12. ნიუნსი. 13. შაბარი. 14. ჰეობი. 15. პრეტორი. 16. ნორბი. 17. ფორალი. 20. გრენალი. 21. გაროტი. 24. კურსანი. 25. შირინი. 28. რემბრი. 29. გულვანი. 30. რაველი. 31. ფანჯარა. 32. მიკეანი. 36. ქარგია. 37. ჩინი. 40. დარუბანი. 41. შიბა. 44. რუფორმა. 45. სავარული. 46. რილე. 47. ლაუნსი. 49. ფოთი. 52. სიკუ. 53. ოქრი. 54. დიმი. 55. ლებერი. 58. ჩარა. 60. სერა. 61. ლორესი. 62. ქარხანი. 63. ჩილე. 64. დეა. 66. კანკინა. 67. გარბი. 70. რენი. 71. დელი. 72. ნიკალი. 75. ქილევი. 78. ომალი. 79. ბოლინგენი. 80. როქანი. 81. ოლიმი. 84. მასხალი. 85. ფიწალი. 88. ვიარლი. 89. გორინული. 93. ბომბე. 94. ბოკა. 95. ვაბლი. 96. სეუმარი. 97. სიელი. 100. ვიგაფი. 105. მაკა. 108. საფანი. 109. ეფრანი. 110. სომლი. 111. იკებანი. 112. ალიდასი.

შეკვლა: 1. როკა. 2. დელფინი. 3. ქარხალი. 4. ოკლაპომა. 5. მორაპანი. 6. ენიპეტი. 7. სუბერენი. 8. ლესტორანი. 9. რამბი. 10. დილეგანი. 17. ფლეკერი. 18. როსკომი. 19. ლანგარა. 21. გირი. 22. რომბი. 23. ფორმანი. 25. შირატი. 26. რევენი. 27. ნაფიკი. 32. მლასი. 33. კიროვი. 34. გიბერი. 35. ნანსი. 37. ჩირი. 38. ჩაფუტი. 39. ნარბი. 41. პარისი. 42. თალაგა. 43. აბეზრა. 48. აქლერი. 49. ფოლატი. 50. თებერა. 51. ლერწამი. 54. ილიკა. 55. მორანი. 56. ლენსოვა. 58. ჩინარა. 59. რობანი. 64. დონსონი. 65. პრედატი. 67. ვიკორი. 68. რეტიკა. 69. ნაგარა. 72. ნიამი. 73. კალსკი. 74. ლანგარი. 76. წერტი. 77. რიბინი. 82. დრიონი. 83. მარატი. 85. ფობი. 86. წყუქუა. 87. ლანგა. 89. გევი. 90. რამბი. 91. ჩალა. 92. ლინი. 97. სახლი. 98. გოფერი. 99. ლინა. 101. პარმა. 102. გაიტი. 103. ფრაბა. 104. ანისი. 105/ შიხა. 106. კამა. 107. ოთო.

(5-ლი გვერდი)

თარაზულა: 1. რუატი. 6. ვასალი. 9. რიკორი. 11. კალირი. 12. ნიუნსი. 13. შაბარი. 14. ჰეობი. 15. პრეტორი. 16. ნორბი. 17. ფორალი. 20. გრენალი. 21. გაროტი. 24. კურსანი. 25. შირინი. 28. რემბრი. 29. გულვანი. 30. რაველი. 31. ფანჯარა. 32. მიკეანი. 36. ქარგია. 37. ჩინი. 40. დარუბანი. 41. შიბა. 44. რუფორმა. 45. სავარული. 46. რილე. 47. ლაუნსი. 49. ფოთი. 52. სიკუ. 53. ოქრი. 54. დიმი. 55. ლებერი. 58. ჩარა. 60. სერა. 61. ლორესი. 62. ქარხანი. 63. ჩილე. 64. დეა. 66. კანკინა. 67. გარბი. 70. რენი. 71. დელი. 72. ნიკალი. 75. ქილევი. 78. ომალი. 79. ბოლინგენი. 80. როქანი. 81. ოლიმი. 84. მასხალი. 85. ფიწალი. 88. ვიარლი. 89. გორინული. 93. ბომბე. 94. ბოკა. 95. ვაბლი. 96. სეუმარი. 97. სიელი. 100. ვიგაფი. 105. მაკა. 108. საფანი. 109. ეფრანი. 110. სომლი. 111. იკებანი. 112. ალიდასი.

შეკვლა: 1. როკა. 2. დელფინი. 3. ქარხალი. 4. ოკლაპომა. 5. მორაპანი. 6. ენიპეტი. 7. სუბერენი. 8. ლესტორანი. 9. რამბი. 10. დილეგანი. 17. ფლეკერი. 18. როსკომი. 19. ლანგარა. 21. გირი. 22. რომბი. 23. ფორმანი. 25. შირატი. 26. რევენი. 27. ნაფიკი. 32. მლასი. 33. კიროვი. 34. გიბერი. 35. ნანსი. 37. ჩირი. 38. ჩაფუტი. 39. ნარბი. 41. პარისი. 42. თალაგა. 43. აბეზრა. 48. აქლერი. 49. ფოლატი. 50. თებერა. 51. ლერწამი. 54. ილიკა. 55. მორანი. 56. ლენსოვა. 58. ჩინარა. 59. რობანი. 64. დონსონი. 65. პრედატი. 67. ვიკორი. 68. რეტიკა. 69. ნაგარა. 72. ნიამი. 73. კალსკი. 74. ლანგარი. 76. წერტი. 77. რიბინი. 82. დრიონი. 83. მარატი. 85. ფობი. 86. წყუქუა. 87. ლანგა. 89. გევი. 90. რამბი. 91. ჩალა. 92. ლინი. 97. სახლი. 98. გოფერი. 99. ლინა. 101. პარმა. 102. გაიტი. 103. ფრაბა. 104. ანისი. 105/ შიხა. 106. კამა. 107. ოთო.

(6-ლი გვერდი)

თარაზულა: 1. რუატი. 6. ვასალი. 9. რიკორი. 11. კალირი. 12. ნიუნსი. 13. შაბარი. 14. ჰეობი. 15. პრეტორი. 16. ნორბი. 17. ფორალი. 20. გრენალი. 21. გაროტი. 24. კურსანი. 25. შირინი. 28. რემბრი. 29. გულვანი. 30. რაველი. 31. ფანჯარა. 32. მიკეანი. 36. ქარგია. 37. ჩინი. 40. დარუბანი. 41. შიბა. 44. რუფორმა. 45. სავარული. 46. რილე. 47. ლაუნსი. 49. ფოთი. 52. სიკუ. 53. ოქრი. 54. დიმი. 55. ლებერი. 58. ჩარა. 60. სერა. 61. ლორესი. 62. ქარხანი. 63. ჩილე. 64. დეა. 66. კანკინა. 67. გარბი. 70. რენი. 71. დელი. 72. ნიკალი. 75. ქილევი. 78. ომალი. 79. ბოლინგენი. 80. როქანი. 81. ოლიმი. 84. მასხალი. 85. ფიწალი. 88. ვიარლი. 89. გორინული. 93. ბომბე. 94. ბოკა. 95. ვაბლი. 96. სეუმარი. 97. სიელი. 100. ვიგაფი. 105. მაკა. 108. საფანი. 109. ეფრანი. 110. სომლი. 111. იკებანი. 112. ალიდასი.

შეკვლა: 1. როკა. 2. დელფინი. 3. ქარხალი. 4. ოკლაპომა. 5. მორაპანი. 6. ენიპეტი. 7. სუბერენი. 8. ლესტორანი. 9. რამბი. 10. დილეგანი. 17. ფლეკერი. 18. როსკომი. 19. ლანგარა. 21. გირი. 22. რომბი. 23. ფორმანი. 25. შირატი. 26. რევენი. 27. ნაფიკი. 32. მლასი. 33. კიროვი. 34. გიბერი. 35. ნანსი. 37. ჩირი. 38. ჩაფუტი. 39. ნარბი. 41. პარისი. 42. თალაგა. 43. აბეზრა. 48. აქლერი. 49. ფოლატი. 50. თებერა. 51. ლერწამი. 54. ილიკა. 55. მორანი. 56. ლენსოვა. 58. ჩინარა. 59. რობანი. 64. დონსონი. 65. პრედატი. 67. ვიკორი. 68. რეტიკა. 69. ნაგარა. 72. ნიამი. 73. კალსკი. 74. ლანგარი. 76. წერტი. 77. რიბინი. 82. დრიონი. 83. მარატი. 85. ფობი. 86. წყუქუა. 87. ლანგა. 89. გევი. 90. რამბი. 91. ჩალა. 92. ლინი. 97. სახლი. 98. გოფერი. 99. ლინა. 101. პარმა. 102. გაიტი. 103. ფრაბა. 104. ანისი. 105/ შიხა. 106. კამა. 107. ოთო.

შეკვლა: 1. როკა. 2. დელფინი. 3. ქარხალი. 4. ოკლაპომა. 5. მორაპანი. 6. ენიპეტი. 7. სუბერენი. 8. ლესტორანი. 9. რამბი. 10. დილეგანი. 17. ფლეკერი. 18. როსკომი. 19. ლანგარა. 21. გირი. 22. რომბი. 23. ფორმანი. 25. შირატი. 26. რევენი. 27. ნაფიკი. 32. მლასი. 33. კიროვი. 34. გიბერი. 35. ნანსი. 37. ჩირი. 38. ჩაფუტი. 39. ნარბი. 41. პარისი. 42. თალაგა. 43. აბეზრა. 48. აქლერი. 49. ფოლატი. 50. თებერა. 51. ლერწამი. 54. ილიკა. 55. მორანი. 56. ლენსოვა. 58. ჩინარა. 59. რობანი. 64. დონსონი. 65. პრედატი. 67. ვიკორი. 68. რეტიკა. 69. ნაგარა. 72. ნიამი. 73. კალსკი. 74. ლანგარი. 76. წერტი. 77. რიბინი. 82. დრიონი. 83. მარატი. 85. ფობი. 86. წყუქუა. 87. ლანგა. 89. გევი. 90. რამბი. 91. ჩალა. 92. ლინი. 97. სახლი. 98. გოფერი. 99. ლინა. 101. პარმა. 102. გაიტი. 103. ფრაბა. 104. ანისი. 105/ შიხა. 106. კამა. 107. ოთო.

შეკვლა: 1. როკა. 2. დელფინი. 3. ქარხალი. 4. ოკლაპომა. 5. მორაპანი. 6. ენიპეტი. 7. სუბერენი. 8. ლესტორანი. 9. რამბი. 10. დილეგანი. 17. ფლეკერი. 18. როსკომი. 19. ლანგარა. 21. გირი. 22. რომბი. 23. ფორმანი. 25. შირატი. 26. რევენი. 27. ნაფიკი. 32. მლასი. 33. კიროვი. 34. გიბერი. 35. ნანსი. 37. ჩირი. 38. ჩაფუტი. 39. ნარბი. 41. პარისი. 42. თალაგა. 43. აბეზრა. 48. აქლერი. 49. ფოლატი. 50. თებერა. 51. ლერწამი. 54. ილიკა. 55. მორანი. 56. ლენსოვა. 58. ჩინარა. 59. რობანი. 64. დონსონი. 65. პრედატი. 67. ვიკორი. 68. რეტიკა. 69. ნაგარა. 72. ნიამი. 73. კალსკი. 74. ლანგარი. 76. წერტი. 77. რიბინი. 82. დრიონი. 83. მარატი. 85. ფობი. 86. წყუქუა. 87. ლანგა. 89. გევი. 90. რამბი. 91. ჩალა. 92. ლინი. 97. სახლი. 98. გოფერი. 99. ლინა. 101. პარმა. 102. გაიტი. 103. ფრაბა. 104. ანისი. 105/ შიხა. 106. კამა. 107. ოთო.

შეკვლა: 1. როკა. 2. დელფინი. 3. ქარხალი. 4. ოკლაპომა. 5. მორაპანი. 6. ენიპეტი. 7. სუბერენი. 8. ლესტორანი. 9. რამბი. 10. დილეგანი. 17. ფლეკერი. 18. როსკომი. 19. ლანგარა. 21. გირი. 22. რომბი. 23. ფორმანი. 25. შირატი. 26. რევენი. 27. ნაფიკი. 32. მლასი. 33. კიროვი. 34. გიბერი. 35. ნანსი. 37. ჩირი. 38. ჩაფუტი. 39. ნარბი. 41. პარისი. 42. თალაგა. 43. აბეზრა. 48. აქლერი. 49. ფოლატი. 50. თებერა. 51. ლერწამი. 54. ილიკა. 55. მორანი. 56. ლენსოვა. 58. ჩინარა. 59. რობანი. 64. დონსონი. 65. პრედატი. 67. ვიკორი. 68. რეტიკა. 69. ნაგარა. 72. ნიამი. 73. კალსკი. 74. ლანგარი. 76. წერტი. 77. რიბინი. 82. დრიონი. 83. მარატი. 85. ფობი. 86. წყუქუა. 87. ლანგა. 89. გევი. 90. რამბი. 91. ჩალა. 92. ლინი. 97. სახლი. 98. გოფერი. 99. ლინა. 101. პარმა. 102. გაიტი. 103. ფრაბა. 104. ანისი. 105/ შიხა. 106. კამა. 107. ოთო.

შეკვლა: 1. როკა. 2. დელფინი. 3. ქარხალი. 4. ოკლაპომა. 5. მორაპანი. 6. ენიპეტი. 7. სუბერენი. 8. ლესტორანი. 9. რამბი. 10. დილეგანი. 17. ფლეკერი. 18. როსკომი. 19. ლანგარა. 21. გირი. 22. რომბი. 23. ფორმანი. 25. შირატი. 26. რევენი. 27. ნაფიკი. 32. მლასი. 33. კიროვი. 34. გიბერი. 35. ნანსი. 37. ჩირი. 38. ჩაფუტი. 39. ნარბი. 41. პარისი. 42. თალაგა. 43. აბეზრა. 48. აქლერი. 49. ფოლატი. 50. თებერა. 51. ლერწამი. 54. ილიკა. 55. მორანი. 56. ლენსოვა. 58. ჩინარა. 59. რობანი. 64. დონსონი. 65. პრედატი. 67. ვიკორი. 68. რეტიკა. 69. ნაგარა. 72. ნიამი. 73. კალსკი. 74. ლანგარი. 76. წერტი. 77. რიბინი. 82. დრიონი. 83. მარატი. 85. ფობი. 86. წყუქუა. 87. ლანგა. 89. გევი. 90. რამბი. 91. ჩალა. 92. ლინი. 97. სახლი. 98. გოფერი. 99. ლინა. 101. პარმა. 102. გაიტი. 103. ფრაბა. 104. ანისი. 105/ შიხა. 106. კამა. 107. ოთო.

შეკვლა: 1. როკა. 2. დელფინი. 3. ქარხალი. 4. ოკლაპომა. 5. მორაპანი. 6. ენიპეტი. 7. სუბერენი. 8. ლესტორანი. 9. რამბი. 10. დილეგანი. 17. ფლეკერი. 18. როსკომი. 19. ლანგარა. 21. გირი. 22. რომბი. 23. ფორმანი. 25. შირატი. 26. რევენი. 27. ნაფიკი. 32. მლასი. 33. კიროვი. 34. გიბერი. 35. ნანსი. 37. ჩირი. 38. ჩაფუტი. 39. ნარბი. 41. პარისი. 42. თალაგა. 43. აბეზრა. 48. აქლერი. 49. ფოლატი. 50. თებერა. 51. ლერწამი. 54. ილიკა. 55. მორანი. 56. ლენსოვა. 58. ჩინარა. 59. რობანი. 64. დონსონი. 65. პრედატი. 67. ვიკორი. 68. რეტიკა. 69. ნაგარა. 72. ნიამი. 73. კალსკი. 74. ლანგარი. 76. წერტი. 77. რიბინი. 82.

ჩვენი გაზეთის ღიღ მოყვარულს, შესანიშნავ პიროვნებას, ბატონ

შოთა ჩხაიძეს

ვულოცავთ დაბადების დღეს, 27 ივნისს, და ვუსურვებთ ხანგრძლივ ცხოვრებისეულ ბედნიერებას.

ვინ იქნება ყველაზე-ყველაზე ჭკვიანი ივნისში? - მასამე ჭური, 29 ივნისი, 18-20 საათი (თბილისის დროით)

საპრიზო ფონდი პირველი ადგილის მფლობელისათვის - 40 ლარი

22 ივნისის პასუხები და პუცაზები: 1. Bookmaker. 2. baCana br evgaZe. 3. ...swor ad-. 4. vasi l i al eqseevi. 5. 'kata mokvdar useTsi. 6. fl or-enci i s samxatvr o gal er ea. 7. mel omani (clanar Cenebi yr uebi ar ian). 8. '26- --si Reba (igul i sxmeba r u- bi k xaCi ki ani s manqana, sadac i gi dir eqt or i yo). 9. Tbi l i sel i. 10. bumber azi s. 11. gr i gol k obaxi Ze. 12. ungr ul i ena. 13. 'al-bal am-bal am, davi l ol-. 14. tel ekomi. 15. zemodan mesame - kl aud i a Si Fer i. 26 ქულა - el eonor a fur cel aZe, andr o mWedl i Svi l i, mer i mamr i ki Svi l i. 24 ქულა - al i ko al i mbar aSvi l i. 22 ქულა - l i l e aqubar dia, mai a edi Ser aSvi l i, emzar ci ncaZe. 21 ქულა - ni ko l oz dandl i Svi l i, Tamuna Sal i ki ani, Sal va r O i ni Svi l i. 20 ქულა - da To gagni Ze. 19 ქულა - nat o badal aSvi l i, ni no mWedl i Ze, Tea pi r vel i, l el a bubaSvi l i. 16 ქულა - ci r a pavl i aSvi l i. 12 ქულა - nukr i mai sur aZe, Tamaz gagi Svi l i. 11 ქულა - gi a gel ovani. 10 ქულა - di ana var Tani ani. 8 ქულა - goCa l obJani Ze, maka f or Cxi Ze, 7 ქულა - nugzar baCukaSvi l i. 6 ქულა - nunu gur geni Ze, Tamr i ko dameni a. 4 ქულა - o To gi or gaZe.

- 1. რა მოხდა 1908 წ 30 ივნისს (ხვალინდელ დღეს): ა) ვახო სარაჯიშვილი თბილისის თქერის თეატრის დასში ჩაირიცხა. ბ) ავსტრო-უნგრეთის იმპერიაში დაიპყრო ბოსნია-ჰერცეგოვინა. ც) ჩამოვარდა ტუნგუსკის მეტეორიტი. დ) მოსკოვში დაიწყო გამოსცემა ჟურნალისა „აკვარიუმი და ოთახის მცენარეები“. 2. რომის იმპერატორ ნერონის აღზარდელი: ა) პლუტარქე. ბ) სენეკა. ც) დიოგენე. დ) არისტოტელე. 3. „მარსეფრკაველი“ - ასე უწოდებდნენ: ა) ბრაჰმაპუტრას. ბ) ლიმპოპოს. ც) მერაფუმანს. დ) მეკონჯეს. 4. 70-იან წლებში საბჭოთა სახელმწიფოს ე.წ. მოვლავება შუა აზიის უღაბრეობის მოსარწყავად დააპირეს: ა) ჩრდილოეთისაკენ მიმავალი ციმბირის მდინარეების მობრუნება. ბ) არალის ზღვის მთლიანი გადაქაჩვა. ც) ამუ-დარიისა და სირ-დარიის დაგუბება. დ) ქიმიური ჩარევით ქვიშის გადაქცევა წყლად.

- 5. ვინაა ავტორი ლეონის პოპულარული სიმღერისათვის - „ქალო ნარინჯიანო“ ა) გიორგი ლეონიძე. ბ) ოსებ გრიშაშვილი. ც) ოსებ ნინოშვილი. დ) პეტრე გრუშინსკი. 6. რომელი არ არსებობს: ა) ინგლისური კროსფორდი. ბ) შვედური კროსფორდი. ც) ესტონური კროსფორდი დ) პოლანდიური კროსფორდი. 7. უფროს თომას უნსომეა პოპულარული ბელსეამის ავტორი „გზაჰარადინო“, რომელსაც საფუძვლად დაედო რუსული პიესა - „...“; ვინაა ამ პიესის ავტორი: ა) ლეონიდ ზორინი. ბ) ალექსეი არბუზოვი. ც) ემილ ბრაგინსკი. დ) ვიქტორ როშოვი. 8. ქუთაისის ავტოპარკის მუზეუმი თანხმობს რომელ ფორმას ანიჭებენ პირატს მუზეუმს: ა) დიას. ბ) ჰო. ც) აპა, არა?!. დ) კი. 9. თბილისში არ დაბადებულა: ა) გიორგი გოცგონოვოვი. ბ) რაშიდ ბეიბუტოვი. ც) ლევ კულუჯანოვი. დ) გიგორან პეტროსიანი. 10. ამ მუშაობაზე რომელს არ ჩაუღიანი ისეთი „გვირობა“, რითაც თეიის ბუნდს დიდი ნარგებება მოუტანა: ა) რინაგ დასაეეს. ბ) ოლივერ კანს. ც) გოიკოეჩეას. დ) ოთარ გაბელიას.

30x30 grid with numbers and red lines indicating a crossword puzzle layout.

- 11. იყო ასეთი ანაქლოტი, სადას „პრემია“ გამოდგებოდა სუამელ რიტორიკულ კითხვას ჩვენი ნიქას ჯანგაბათაშვილის უსასაუბო (ნიქარაგუა); ანლა გინისანეთ ხალოვანი, რომელმაც „ნიქას კუთხილვა ბრადიშიულ ოჯახთან“ ეპიკურ დააყენა. ა) სალვადორ დალი. ბ) ამელეო მოდილიანი. ც) პაბლო პიკასო. დ) ლალო გუდიაშვილი. 12. იხილეთ ფოტო (მედიკოსის რიანი ქალი) და გითხარით - ვინ არის იგი: ა) ქეთევან ლოსაბერიძე. ბ) გვირგ პელგროუ. ც) კრისტინა ორბაკაიგე. დ) ჰილარი კლინტონი. 13. რომარტ სტარუაშე თეიერ ჩხიძეე პრემიულ დაღვას სუამელაქი: ა) „სამანიშვილის დედინაცვლი“. ბ) „კავკასიური ცარცის წრე“. ც) „ჯაყოს სიმნები“. დ) „რიზარდ მესამე“. 14. რომელია ზღვამტი: ა) ემელიანე პუგანოვი. ბ) ვილჰელმ გელი. ც) რობინ ჰული. დ) ქეთევან ლოსაბ-

განსულ ნომერი გაკეთებულ განხილვას ივლისში ორპირველ რაიონზე გადასვლის შესახებ გვიჩი ჩვენი მკითხველი უკავშირდებოდა გვიჩიანებარა და გითხროვან, რომ პერიოდულა პრ ლაგვიარკვი. ჩვენ უფლვაბა არ გვიპვის, არ გავითვალისწინეთ ეს თხოვნა და კვლავაც ყოველ კვირა გვიჩივალთ!

ი/ს „ფანჯარა-2000“ (ნატალია ბერიკიშვილი) რეგისტრირებულია ვაკე-საბურთალოს რაიონული სასამართლოს მიერ 5/1-2304 ტელეფონი - 79-53-70 (8-77) 72-61-18, (8-77) 45-19-80 e-mail: sashiko45@hotmail.com გამომდის ალექსანდრე და ვახტანგ ელარაშვილების რედაქტორობით